
Maj 2022

Udbetaling Danmarks genvurdering af afgørelser om frister på barselsdag- pengeområdet Praksis- undersøgelse

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-425-9

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1 SAMMENFATNING	5
Baggrund for undersøgelsen	5
Formål med undersøgelsen	5
Metode og afgrænsning	6
Læsevejledning	7
Hovedresultater	8
Anbefalinger	10
KAPITEL 2 LÆRING PÅ TVÆRS	12
Hurtig og kompetent sagsbehandling	12
I en del tilfælde er det kun oplysninger i selve ansøgningen eller anmodningen, der inddrages	12
I de fleste tilfælde foretages korrekt fristberegning	13
Der skal være fokus på, hvornår, hvordan og hvor meget der skal vejledes	13
Overvejelser om afgørelse bør fremgå skriftligt	14
Større fokus på realudligning og dispensationsadgang	15
Der er behov for praksisafklaring	16
Systemafgørelser og afgørelser truffet af en sagsbehandler	16
KAPITEL 3 ARBEJDSGIVERS FRIST PÅ OTTE UGER FOR ANMODNING OM REFUSION AF BARSELSDAGPENGE	18
Sammenfatning og anbefalinger	19
Læringspunkter i sagerne	20
Journalnotat præsenterer overvejelser og opsummering af forløb	30
Arbejdsgiver har svært ved at gennemskue ansøgningsproceduren	32
Udvidet vejledningsforpligtelse	33
Forudgående sagsforløb skal inddrages	33
Øget opmærksomhed på forskellen mellem dispensation og realudligning	34
Ikke praksis vedrørende ændringer i anmeldelse	35
KAPITEL 4 ARBEJDSGIVERS FRIST PÅ FEM UGER FOR ANMELDELSE AF GRAVIDITETSBETINGET SYGEFRAVÆR	37

Sammenfatning og anbefalinger	38
Læringspunkter i sagerne	39
Alle oplysninger skal inddrages	44
Vejledning skal fremgå af journalnotaterne	44
Genvurderingen er længe undervejs	45
Dispensation eller realudligning	45
Korrekt gengivelse af datoer	46

KAPITEL 5 LØNMODTAGERS FRIST PÅ OTTE UGER FOR ANMODNING OM BARSELSDAGPENGE	47
Sammenfatning og anbefalinger	48
Læringspunkter i sagerne	48
Vejledning skal være tilstrækkelig og fyldestgørende genvurderingsafgørelsen skal kunne genfindes	57
Ikke fast praksis	60

KAPITEL 6 SELVSTÆNDIGE ERHVERVSDRIVENDES FRIST PÅ OTTE UGER FOR ANMODNING OM BARSELSDAGPENGE	62
Sammenfatning og anbefalinger	62
Læringspunkter i sagen	63
Alle oplysninger skal inddrages	64
Korrekt brug af realudligning	64

KAPITEL 1

Sammenfatning

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har bedt Ankestyrelsen om at undersøge Udbetaling Danmarks genvurdering af afgørelser om anmeldelses- og ansøgningsfrister på barselsdagpengeområdet.

HOVEDGRUPPER AF FRISTER

Sager om anmeldelses- og ansøgningsfrister på barselsdagpengeområdet dækker over tre hovedgrupper af frister:

1. Arbejdsgivers frist på otte uger efter sidste fraværsdag for anmodning om refusion af barselsdagpenge.
2. Arbejdsgivers frist på fem uger fra første fraværsdag for anmeldelse af graviditetsbetinget fravær.
3. Lønmodtagers frist for anmodning om barselsdagpenge, som i udgangspunktet er otte uger efter sidste fraværsdag med løn.

Derudover er der særlige regler for ledige medlemmer af en A-kasse og selvstændige.

RETSSIKKERHEDS- LOVENS § 66

Inden en klage behandles, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold.

Derfor skal en klage først afleveres til den myndighed, som har truffet afgørelse.

BAGGRUND FOR UNDERSØGELSEN

Baggrunden for undersøgelsen er, at nøgletal fra Udbetaling Danmarks sagsbehandling viser en remonstrationsprocent på 10 procent ud af i alt 791 klagebehandlede sager på barselsdagpengeområdet¹. Det vil sige, at Udbetaling Danmark har givet medhold i 10 procent af sagerne ved genvurderingen. Der er tale om afgørelser, som Udbetaling Danmark har ændret uden, at der, ifølge Udbetaling Danmark, er kommet nye oplysninger i forbindelse med klagen.

FORMÅL MED UNDERSØGELSEN

Formålet med undersøgelsen er at understøtte læring i Udbetaling Danmark med henblik på at sikre, at Udbetaling Danmark i første omgang træffer den korrekte afgørelse over for borger eller arbejdsgiver. Undersøgelsen har derfor fokus på

¹ Nøgletalstabeller Udbetaling Danmark 2020 tabel 2.3 – "klagesager – antal sager, hvor borger får medhold samt svartid".

ARBEJDS- SPØRGSMÅL

eksemplificering af styrker og udfordringer i Udbetaling Danmarks sagsbehandling på barseldagpengeområdet med fokus på remonstrationssager. Det vil sige sager, hvor Udbetaling Danmark i første omgang har givet afslag til borger eller arbejdsgiver med henvisning til, at anmeldelses- eller ansøgningsfristen er overskredet, men hvor Udbetaling Danmark selv ændrer afgørelsen på baggrund af klage fra borger eller arbejdsgiver, uden at der foreligger nye oplysninger.

Undersøgelsen besvarer følgende arbejds spørgsmål:

1. Hvilke udfordringer er der i Udbetaling Danmarks oprindelige afgørelser i sager om frister på barseldagpengeområdet, som Udbetaling Danmark selv har genvurderet og ændret på baggrund af klager fra borger eller arbejdsgiver?
2. Er Ankestyrelsen enig i den afgørelse, som Udbetaling Danmark er kommet frem til i forbindelse med genvurdering af sagerne?
3. Hvilke dispensationsmuligheder gør Udbetaling Danmark brug af i forbindelse med de gennemgåede sager, og gør de det korrekt?

METODE OG AFGRÆNSNING

METODE OG DATAGRUNDLAG

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af en juridisk gennemgang af 30 sager om anmeldelses- og ansøgningsfrister på barseldagpengeområdet.

Der er tale om sager, hvor Udbetaling Danmark har genvurderet sagen på baggrund af en klage fra borger eller arbejdsgiver.

Undersøgelsen omfatter alene sager, hvor Udbetaling Danmark har ændret den oprindelige afgørelse uden, at der er kommet nye oplysninger i sagen, siden afgørelsen blev truffet.

Sagerne fordeler sig sådan:

- Ni sager om arbejdsgivers frist på otte uger for anmodning om refusion af barseldagpenge, barselslovens § 40, stk. 2

- Tre sager om arbejdsgivers frist på fem uger for anmeldelse af graviditetsbetinget sygefravær, barselsbekendtgørelsens § 15, stk. 3
- 17 sager om lønmodtagers frist på otte uger for anmodning om barselsdagpenge, barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 1-3
- Én sag om selvstændige erhvervsdrivendes frist på otte uger for anmodning om barselsdagpenge, barselsbekendtgørelsens § 23, stk. 3

I sagsgennemgangen har Ankestyrelsen vurderet rigtigheden af både den oprindelige afgørelse og genvurderingen, og forholdt sig til, hvad der kendetegner sagerne.

For yderligere information om undersøgelsens metode henvises til bilag 1.

Afgrænsning

Da der er tale om et mindre antal udvalgte sager, som bliver gennemgået, er det ikke muligt at generalisere resultaterne af undersøgelsen til samtlige afgørelser, som Udbetaling Danmark træffer om anmeldelses- og ansøgningsfrister på barselsdagpengeområdet. Undersøgelsen vil derimod have fokus på eksemplificering af styrker og udfordringer i Udbetaling Danmarks sagsbehandling med henblik på at bidrage med læring.

LÆSEVEJLEDNING

Indledningsvist i kapitel 2 belyser vi den læring, der kan udledes på tværs af de enkelte sagstyper. Rapporten er herefter opdelt i kapitler, hvor de enkelte hovedgrupper af frister behandles særskilt.

I kapitel 3 gennemgår vi sager om arbejdsgivers frist på otte uger for anmodning om refusion. I kapitel 4 gennemgår vi sager om arbejdsgivers frist på fem uger for anmeldelse af graviditetsbetinget fravær. I kapitel 5 gennemgår vi sager om lønmodtagers frist på otte uger for at søge om barselsdagpenge. I kapitel 6 gennemgår vi sager om selvstændige erhvervsdrivendes frist på otte uger for anmodning om barselsdagpenge.

De enkelte kapitler indeholder konkrete sagsforløb, hvor den enkelte sag kan følges fra afgørelse til klage og genvurdering, så det tydeligt fremgår, hvad der er styrkerne og udfordringerne i den pågældende sag.

HOVEDGRUPPER AF FRISTER BE- HANDLES SÆR- SKILT

Fokus i rapporten er på kvalitative gennemgange og konklusioner, og ikke kvantitative opgørelser. Der bliver ud fra et formidlingsmæssigt hensyn ikke gengivet sagsforløb i rapporten for samtlige 30 gennemgåede sager.

HOVEDRESULTATER

Herunder præsenterer vi de overordnede resultater af sagsgennemgangen.

Arbejdsgivers frist på otte uger for anmodning om refusion af barselsdagpenge

Gennemgangen af de ni sager viser overordnet:

- I de sager, hvor Udbetaling Danmarks oprindelige afgørelse og/eller genvurderingen ikke er korrekt, skyldes det, at tilkendelsesperioden ikke er korrekt, at fristen ikke er overskredet, eller at arbejdsgiver er vejledt utilstrækkeligt.
- I enkelte sager kan vi ikke vurdere, om Udbetaling Danmarks afgørelse og/eller genvurdering er korrekt. Det skyldes, at vi ikke har udmeldt eller administrativ praksis vedrørende forholdene i sagerne.
- Udbetaling Danmark iværksætter i de fleste sager hurtigt de relevante sagsskridt.
- Sagerne er i mange tilfælde komplekse, og det er derfor af stor betydning, at Udbetaling Danmark laver udførlige journalnotater. I sagerne ser vi eksempler på udførlige journalnotater, hvor sagsforløb og overvejelser i forbindelse med afgørelsen beskrives. Det skaber overblik over sagsforløbet og giver mulighed for bedre at kunne vurdere, hvad grundlaget for afgørelsen har været, også i forbindelse med senere henvendelser i sagen.
- Vi kan konstatere, at der er visse udfordringer i forhold til ansøgningstidspunkter, refusionsperioder og frister. I sagerne er der eksempler på, at frister fastlægges forkert, at der gives refusion for hele den anmeldte periode, selv om der kun er grundlag for refusion for dele af perioden, og at arbejdsgiver har svært ved at gennemskue ansøgningsproceduren.
- Vi ser i flere sager eksempler på, at Udbetaling Danmark i afgørelsen mangler at inddrage tidligere fremsendte anmodninger, som har afgørende betydning for at kunne træffe en korrekt afgørelse.

DISPENSATION ELLER REALUDLIGNING

Dispensationsmulighederne fremgår af bestemmelserne for de forskellige sagstyper.

Ved realudligning rettes der op på, at myndighed har vejledt borger forkert, så borger stilles, som om myndighed havde vejledt korrekt, og borgeren havde handlet i overensstemmelse med vejledningen.

- Vi ser, at det i nogle tilfælde er svært for Udbetaling Danmark at vurdere, hvornår der kan dispenseres, og hvornår der kan realudlignes.

Arbejdsgivers frist på fem uger for anmeldelse af graviditetsbetinget sygefravær

Gennemgangen af de tre sager viser overordnet:

- Der er i alle tre sager eksempler på, at Udbetaling Danmark ikke tager alle relevante foreliggende oplysninger i betragtning ved afgørelsen.
- I en af sagerne giver journalnotatet anledning til tvivl om, hvad arbejdsgiveren har henvendt sig om, og hvad Udbetaling Danmark har vejledt om. I samme sag er det uklart, hvorvidt Udbetaling Danmark realudligner eller dispenserer, da der mangler henvisning til lovgrundlaget.
- I en af sagerne bruger arbejdsgiveren tid på at indhente dokumentation, som Udbetaling Danmark ikke bruger i afgørelsen. Genvurderingsprocessen trækker derfor unødigt ud.
- I en af sagerne er der rod i datoerne. Dette har betydning for, om der bevilges refusion fra den rigtige dato.

Lønmodtagers frist på otte uger for anmodning om barseldagpenge

Gennemgangen af de 17 sager viser overordnet:

- I de afgørelser og genvurderinger, der ikke er korrekte, skyldes det: At der ikke er givet dispensation, hvor der burde, at Udbetaling Danmark har brugt de forkerte dispensationsmuligheder, at der ikke er grundlag for realudligning, at lovgivningen er brugt forkert, at fristen ikke er overskredet, eller at Udbetaling Danmark har vejledt utilstrækkeligt.
- I en enkelt sag kan vi hverken i den oprindelige afgørelse eller Udbetaling Danmarks genvurdering vurdere, om disse er korrekte. Det skyldes, at vi ikke har praksis vedrørende forholdene i sagen.
- I sagerne ser vi eksempler på, at Udbetaling Danmark skal være opmærksom på den vejledning, de giver i forbindelse med henvendelse fra lønmodtagere. Det drejer sig eksempelvis om at være opmærksom på at fremsende ansøgningsblanket, hvis lønmodtager henvender sig med oplysninger om, at arbejdsgiver ikke har indberettet.

- Vi ser eksempler på gode begrundelser i afgørelserne, hvor der ikke er tvivl om, hvad Udbetaling Danmark lægger til grund for vurderingen.
- Der er også enkelte eksempler på, at Udbetaling Danmark ikke laver skriftlige afgørelser, men giver medhold i klagen over telefonen.

Selvstændige erhvervsdrivendes frist på otte uger for anmodning om barselsdagpenge

Gennemgangen af sagen viser overordnet:

- Den oprindelige afgørelse i sagen er ikke korrekt, da Udbetaling Danmark ikke giver tilstrækkelig vejledning om otte ugers-fristen. I genvurderingen vurderer Udbetaling Danmark, at der er sket mangelfuld vejledning og foretager korrekt realudligning.
- Den mangelfulde vejledning, og journalnotater om telefonisk henvendelse fra den selvstændige erhvervsdrivende, skulle have været inddraget allerede på tidspunktet for afgørelsen.

ANBEFALINGER

I boksen nedenfor præsenterer vi anbefalinger til Udbetaling Danmarks sagsbehandling på baggrund af de læringspunkter, vi ser i de 30 sager.

SAMLEDE ANBEFALINGER PÅ BAGGRUND AF SAGSGENNEMGANG

- Journalnotater skal være udførlige, præcise og fyldestgørende, så de ikke efterlader tvivl om, hvilke sagskridt der er foretaget i sagen, hvad der har været henvendelser om, hvordan der er blevet vejledt, og hvilke overvejelser der ligger til grund for vurderingen i sagen. I den forbindelse kan Udbetaling Danmark overveje, om der skal etableres faste procedurer for, hvordan der vejledes, og hvornår der bør vejledes om frister.
- Udbetaling Danmark kan undersøge, om der kan ændres i Nemrefusion, så det bliver muligt at foretage ændringer af eksempelvis forkert fraværsårsag, uden at den tidligere anmeldelse forsvinder.

- Ankestyrelsen anbefaler, at Udbetaling Danmark sikrer, at der er procedurer for, hvordan der samles op, så de foreliggende oplysninger i sagerne ikke bliver overset.
- Udbetaling Danmark skal sørge for, at alle relevante foreliggende oplysninger inddrages, før der træffes afgørelse i sagen. Herunder skal Udbetaling Danmark, forud for afgørelsen, være opmærksom på at læse alle akter i sagen igennem, herunder særligt journalnotaterne, og tage stilling til, om der foreligger oplysninger heri, som kunne have betydning for vurderingen af sagen.
- Udbetaling Danmark skal have fokus på, hvornår lovgivningen giver mulighed for dispensation, og vurdere anvendelsen af dispensationsmulighederne, og hvornår der kan anvendes realudligning. I forlængelse heraf skal Udbetaling Danmark i afgørelserne være opmærksom på klart at tilkendegive, om der realudlignes, eller om dispensationsmulighederne anvendes, og sørge for at henvise til korrekt lovgrundlag, hvis det er dispensationsmulighederne, der anvendes.
- Udbetaling Danmark skal være opmærksom på vigtigheden af at angive de korrekte datoer i sagen, så der ikke opstår tvivl om, fra hvornår der måtte være ret til refusion.
- Udbetaling Danmark skal være opmærksom på at have procedurer, som sikrer, at en afgørelse kan genfindes og dokumenteres, særligt med tanke på, at der efterfølgende kan opstå spørgsmål i relation til orlovsperioden. Dette er særligt vigtigt, når der træffes telefonisk afgørelse.
- Selvom der forvaltningsretligt ikke stilles de samme krav til en begrundelse når der gives medhold, som i et afslag, er det vigtigt, at det i afgørelsen eller journalnotatet noteres, hvilke overvejelser der ligger bag den ændrede vurdering. Udbetaling Danmark skal være opmærksom på at vejlede om frister, når en borger ringer ind med spørgsmål til, hvordan en anmeldelse skal foretages eller en ansøgning skal indgives.

KAPITEL 2

Læring på tværs

I dette kapitel kommer vi ind på nogle af de forhold, vi ser på tværs af sagerne, og altså på tværs af frister for arbejdsgivere, lønmodtagere og selvstændige.

HURTIG OG KOMPETENT SAGSBEHANDLING

Udbetaling Danmark formår at få overblik over de ofte meget komplekse sagsforløb og får hurtigt rettet fokus på de steder, hvor der er behov for eksempelvis at partshøre over datoer, der overlapper. Der bliver også generelt fulgt hurtigt op på hændelser i sagsforløbet, uanset om det er henvendelser, oplysninger eller indsendelse af ansøgninger. I mange af sagerne bliver der truffet afgørelse samme dag, som oplysningerne er modtaget.

I EN DEL TILFÆLDE ER DET KUN OPLYSNINGER I SELVE ANSØGNINGEN ELLER ANMODNINGEN, DER INDDRAGES

I en del af de sager, vi har gennemgået, har Udbetaling Danmark kun set på de oplysninger, som foreligger i forbindelse med selve ansøgningen om barseldagpenge eller anmodningen om refusion. Der er kun i få tilfælde henvist til forudgående ansøgninger eller allerede foreliggende oplysninger i journalnotater. Først når borgeren klager over afgørelsen, bliver der fulgt op på, hvilke oplysninger der ellers foreligger, og taget stilling til deres betydning for genvurderingen.

I arbejdsgiversagerne, hvor arbejdsgiver ofte bliver bedt om at indberette på ny, bliver der ikke taget stilling til oplysningerne i den tidligere fremsendte anmodning eller set på tidspunktet for indsendelse af den tidligere anmodning. Der bliver i afgørelsen alene taget stilling til, hvad der fremgår af den senest indsendte anmodning og tidspunktet for, hvornår den er indsendt.

Der er en læring for Udbetaling Danmark i at sørge for, at alle relevante foreliggende oplysninger inddrages, så sagen bliver afgjort korrekt allerede i første omgang og ikke først i forbindelse med genvurderingen. Der ligger også et retssikkerhedsmæssigt aspekt i, at det ikke bør kræve en klage over afgørelsen, før allerede foreliggende oplysninger bliver inddraget i vurderingen.

**DER ER OVERBLIK
I MEGET KOM-
PLEKSE SAGER**

I DE FLESTE TILFÆLDE FORETAGES KORREKT FRISTBEREGNING

Sagsgennemgangen viser, at Udbetaling Danmark i langt de fleste tilfælde foretager korrekt beregning af fristerne. Undersøgelsen indeholder eksempler på nogle af de sager, hvor fristberegningen bliver forkert, fordi fristen bliver beregnet ud fra en forkert dato.

I mange af sagerne om arbejdsgiverrefusion bliver afgørelserne forkerte, selvom fristerne er beregnet korrekt, fordi de foreliggende oplysninger om tidligere indsendte ansøgninger ikke inddrages.

Det er også vigtigt at være opmærksom på, hvornår en ansøgning er indgivet, særligt hvis den er indgivet for sent, fordi dette har betydning for, hvor mange dage der kan gives refusion eller udbetales barselsdagpenge for. Det er således ikke ligegyldigt, om ansøgningen modtages eksempelvis den 20. eller 21. i en given måned, og der må ikke i afgørelsen være tvivl om, hvornår ansøgningen er modtaget, og hvornår der gives refusion eller bevilges barselsdagpenge fra.

DER SKAL VÆRE FOKUS PÅ, HVORNÅR, HVORDAN OG HVOR MEGET DER SKAL VEJLEDES

Et andet gennemgående læringselement er vejledning. Hvor meget skal der vejledes, og hvordan og hvornår skal der vejledes om frister?

Undersøgelsen har vist, at Udbetaling Danmark gør meget ud af at vejlede såvel arbejdsgivere som lønmodtagere og selvstændige. I enkelte af de gennemgåede sager ser vi eksempler på, at Udbetaling Danmark yder mundtlig vejledning, som de følger op med skriftlig vejledning.

Udbetaling Danmark kan som udgangspunkt kun vejlede generelt ud fra dét, der oplyses ved henvendelsen, og skal ikke træffe afgørelser i forbindelse med den telefoniske vejledning. Hvor omfattende vejledningen bør være, vil altid afhænge af en konkret og individuel vurdering af omstændighederne omkring henvendelsen. Det gælder også i forhold til vejledning om de frister, der gælder for henholdsvis arbejdsgivere, lønmodtagere med videre. Som udgangspunkt bør der ved henvendelser, hvor der oplyses om problemer med at anmelde og ansøge, altid oplyses om frister.

De gennemgåede sager indeholder både eksempler på, hvornår vejledning er tilstrækkelig, og hvornår den, af os, vurderes

som mangelfuld. Der er også eksempler på sager, hvor vi vurderer, at vejledningen i forbindelse med en henvendelse har været mangelfuld, men hvor Udbetaling Danmark har rettet op på dette i skriftlig vejledning.

Det er i alle tilfælde vigtigt, at Udbetaling Danmark skriver et udførligt, præcist og fyldestgørende journalnotat, som ikke kan efterlade tvivl om, hvad der er blevet spurgt om, hvilke oplysninger der er afgivet, og hvilken vejledning, der er givet på baggrund heraf.

OVERVEJELSER OM AFGØRELSE BØR FREMGÅ SKRIFTLIGT

Sagsgennemgangen har også vist, at der bør være fokus på, hvordan der skrives journalnotater, så disse fremstår præcise og fyldestgørende og er en hjælp til forståelse af sagssammenhænge.

Nogle af de gennemgåede sager har vist sig at være meget komplekse, og det har været vanskeligt at finde ud af, hvordan sagsforløbet har været. Særligt i sådanne sager er udførlige journalnotater en stor hjælp til at få og bevare overblikket over sagsforløbet.

Som nævnt ovenfor i afsnittet om vejledning er det i alle tilfælde vigtigt, uanset om journalnotatet er skrevet på baggrund af en henvendelse, eller der i journalnotatet redegøres for udfaldet af sagen, at notatet er udførligt, fyldestgørende og ikke efterlader tvivl om fortolkningen.

I flere af sagerne er der ikke lavet en skriftlig genvurdering, eller i genvurderingen alene givet medhold uden yderligere begrundelse. Her er det en hjælp til at forstå udfaldet af genvurderingen, at der foreligger udførlige journalnotater, som belyser de overvejelser, der er gået forud for afgørelsen. Særligt i sager, hvor der ikke træffes en skriftlig genvurdering, eller hvor der i genvurderingen blot gives medhold uden yderligere oplysninger om begrundelsen, er det ud fra et læringsmæssigt aspekt essentielt, at overvejelserne om, hvorfor man er nået frem til det ændrede resultat, kan genfindes i akterne. Dette er ikke kun af hensyn til eventuelt senere henvendelser i den konkrete sag, men også af hensyn til at der træffes ensartede afgørelser og praksiskoordinering.

STØRRE FOKUS PÅ REALUDLIGNING OG DISPENSATIONSADGANG

Sagsgennemgangen viser også, at der skal fokus på brugen af realudligning og den lovfæstede dispensationsadgang. Det har i nogle sager været svært at vurdere, om Udbetaling Danmark realudligner eller dispenserer, fordi der i genvurderingen både nævnes, at der dispenseres, og at klageren skal stilles, som om pågældende havde modtaget korrekt vejledning.

Korrekt brug af realudligning

Udbetaling Danmark foretager realudligning i flere af de gennemgåede sager. I nogle sager er der efter vores vurdering ikke grundlag for at foretage realudligning. Dette kan blandt andet skyldes, at der er rettet op på en tidligere mangelfuld vejledning, at der ikke er søgt for sent, eller at vejledningen efter vores vurdering ikke var mangelfuld.

Korrekt brug af dispensationsmuligheder

Udbetaling Danmark har i flere af sagerne ikke anvendt den korrekte dispensationsmulighed eller har oplyst i genvurderingen, at der dispenseres, men ikke henvist til lovgrundlaget. Det har derfor i flere af sagerne været svært at vurdere, hvilken dispensationsmulighed der er anvendt.

Udbetaling Danmark har i flere sager (sag 11, 17, 21, 25, 26 og 27) anvendt muligheden for dispensation. Det er vores vurdering, at den anvendte dispensationsmulighed er anvendt korrekt i nogle af sagerne (sag 11, 25 og 26).

Vi har således også i nogle sager (sag 17, 21 og 27) vurderet, at muligheden for anvendelse af dispensation ikke er brugt korrekt. I en sag (sag 17) dispenseres, men uden angivelse af lovgrundlaget. Det er således uklart, efter hvilken bestemmelse Udbetaling Danmark har dispenseret. Ud fra begrundelsen er det vores vurdering, at der er dispenseret efter barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 1, hvilket ikke er den korrekte bestemmelse. I en anden sag (sag 21) er der i genvurderingen henvist til barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 3, som efter vores vurdering ikke kan finde anvendelse i den konkrete situation. I den sidste sag (sag 27) har Udbetaling Danmark telefonisk oplyst lønmodtager om, at der dispenseres for fristen, fordi arbejdsgiver ikke har anmeldt rettidigt, og der er søgt en dag for sent. Det er vores vurdering, at der er dispenseret på baggrund af andre særligt undskyldende forhold, dvs. efter barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 1, hvilket ikke er korrekt. Den rette dispensationsmulighed ville være barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 2, men fristen ville fortsat være overskredet, og der ville ikke kunne dispenseres efter denne bestemmelse.

DER ER BEHOV FOR PRAKSISAFKLARING

Gennemgangen af sagerne har vist, at der mangler afklaring af praksis på flere områder, men særligt i forhold til arbejdsgiverrefusion. Det drejer sig om de tilfælde, hvor der sker ændring af datoer i anmodninger om arbejdsgiverrefusion, og hvor lønnet orlov anmeldes som ulønnet orlov.

Ankestyrelsen har ikke udmeldt eller administrativ praksis vedrørende de pågældende problemstillinger. Vi har i de sager, hvor der ikke er praksis på området, ikke kunnet foretage en vurdering af, om afgørelserne og genvurderingerne i disse sager er korrekte.

Spørgsmålene vil indgå i vores overvejelser om kommende principielle udmeldinger.

SYSTEMAFGØRELSE OG AFGØRELSE TRUFFET AF EN SAGSBEHANDLER

Vi har i undersøgelsen forholdt os til, om den oprindelige afgørelse er truffet som en systemafgørelse. Vi definerer en systemafgørelse som en afgørelse, der sker automatisk, og hvor det ikke er en sagsbehandler i Udbetaling Danmark, der udfører handlingen.

Udbetaling Danmark har oplyst, at ingen af de oprindelige afgørelser eller genvurderingerne er systemafgørelser. Målepunktet er inddraget ud fra et læringsmæssigt aspekt.

Vi vurderer, at ingen af de oprindelige afgørelser er truffet som systemafgørelser. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at alle oprindelige afgørelser er underskrevet af en sagsbehandler, og at alle genvurderinger ligeledes enten er underskrevet af en sagsbehandler, eller at der er skrevet et journalnotat om meddelelse af genvurderingen foretaget af en sagsbehandler.

Vi bemærker, at Udbetaling Danmark generelt, men særligt tydeligt i sagerne om arbejdsgiverrefusion, ikke tager stilling til de oplysninger, som forelå på afgørelsestidspunktet. Dette kan være tidligere anmeldelser eller journalnotater om henvendelser. Der bliver i den oprindelige afgørelse alene truffet afgørelse på grundlag af den senest indgivne ansøgning, ligesom der i de oprindelige afgørelser kun sjældent henvises til forudgående oplysninger om ansøgninger eller henvendelser. De oprindelige afgørelser giver derfor indtryk af at være en form for systemafgørelser, fordi de ikke bærer præg af, at en sagsbehandler har taget stilling til de foreliggende oplysninger og deres betydning for vurderingen af udfaldet af sagen.

I de følgende kapitler gennemgår vi resultaterne af sags gennemgangen for hver af de fire hovedtyper af frister. Kapitel 3 handler om arbejdsgivers frist på otte uger for anmodning om refusion, kapitel 4 handler om arbejdsgivers frist på fem uger for anmeldelse af graviditetsbetinget fravær, kapitel 5 handler om lønmodtagers frist på otte uger for at søge om barseldagpenge, og kapitel 6 handler om selvstændige erhvervsdrivendes frist på otte uger for anmodning om barseldagpenge.

KAPITEL 3

Arbejdsgivers frist på otte uger for anmodning om refusion af barselsdagpenge

I dette kapitel ser vi på de ni sager, der vedrører arbejdsgivers frist på otte uger for anmodning om refusion af barselsdagpenge, jf. barselslovens § 40, stk. 2.

§

En arbejdsgiver, som udbetaler løn til en ansat under fravær i forbindelse med graviditet, barsel og adoption, indtræder i lønmodtagerens ret til barselsdagpenge. Arbejdsgiveren skal for at få refusion for den udbetalte løn anmelde sit refusionskrav via Nemrefusion til Udbetaling Danmark senest otte uger efter orlovsperiodens udløb.

En orlovsperiode anses for udløbet, når der i en uge ikke har været fravær, der berettiger til refusion. Fristen for ansøgning om refusion udløber otte uger efter, at arbejdsgiveren er ophørt med at udbetale løn under orlov, også selvom lønmodtageren efter lønophøret fortsat har haft orlov og modtager barselsdagpenge.

Indgiver arbejdsgiver sit refusionskrav efter udløbet af otte ugers-fristen, mister arbejdsgiveren retten til refusion for den pågældende periode.

Udbetaling Danmark kan dispensere for overskridelse af fristen, hvis overskridelsen skyldes driftsforstyrrelser hos Nemrefusion af et sådant omfang og varighed, at arbejdsgiver har været afskåret fra at anmelde rettidigt.

Det er som udgangspunkt arbejdsgiver, der bærer risikoen for, at anmodningen om refusion foretages korrekt og rettidigt. Dette gælder også, hvis arbejdsgiver overdrager opgaven til eksempelvis en ekstern samarbejdspartner.

Har arbejdsgiver lavet fejl i anmodningen, eksempelvis forkert fraværsårsag, forkert start- eller slutdato mv., kan dette kun "rettes" i Nemrefusion-systemet ved at annullere anmeldelsen og indsende anmeldelsen på ny, hvilket medfører, at den tidligere anmeldelse slettes i systemet.

SAMMENFATNING OG ANBEFALINGER

Gennemgangen af de ni sager viser overordnet:

- I de sager, hvor Udbetaling Danmarks oprindelige afgørelse og/eller genvurdering ikke er korrekt, skyldes det, at tilkendelsesperioden ikke er korrekt, at fristen ikke er overskredet, eller at arbejdsgiver er vejledt utilstrækkeligt.
- I enkelte sager kan vi ikke vurdere, om Udbetaling Danmarks genvurdering er korrekt. Det skyldes, at vi ikke har udmeldt eller administrativ praksis vedrørende forholdene i sagerne.
- Udbetaling Danmark iværksætter i de fleste sager hurtigt de relevante sagskridt.
- Sagerne er i mange tilfælde komplekse, og det er derfor af stor betydning, at Udbetaling Danmark laver udførlige journalnotater. I sagerne ser vi eksempler på udførlige journalnotater, hvor sagsforløb og overvejelser i forbindelse med afgørelsen beskrives. Det skaber overblik over sagsforløbet og giver mulighed for bedre at kunne vurdere, hvad grundlaget for afgørelsen har været, også i forbindelse med senere hændelser i sagen.
- Vi kan konstatere, at der er visse udfordringer i forhold til ansøgningstidspunkter, refusionsperioder og frister. I sagerne er der eksempler på, at frister fastlægges forkert, at der gives refusion for hele den anmeldte periode, selv om der kun er grundlag for refusion for dele af perioden, og at arbejdsgiver har svært ved at gennemskue ansøgningsproceduren.
- Vi ser i flere sager eksempler på, at Udbetaling Danmark i afgørelsen mangler at inddrage tidligere fremsendte anmodninger, som har afgørende betydning for at kunne træffe en korrekt afgørelse.
- Vi ser, at det i nogle tilfælde er svært for Udbetaling Danmark at vurdere, hvornår der kan dispenseres, og hvornår der kan realudlignes.

ANBEFALINGER

- Journalnotater skal være udførlige, præcise og fyldestgørende, så de ikke efterlader tvivl om, hvilke sagskridt der er foretaget i sagen, hvad der har været henvendelser om, hvordan der er blevet vejledt, og hvilke overvejelser der ligger til grund for vurderingen i sagen.
- Udbetaling Danmark kan undersøge, om der kan ændres i Nemrefusion, så det bliver muligt at foretage ændringer af eksempelvis forkert fraværsårsag, uden at den tidligere anmeldelse forsvinder.
- Ankestyrelsen anbefaler, at Udbetaling Danmark sikrer, at der er procedurer for, hvordan der samles op, så de foreliggende oplysninger i sagerne ikke bliver overset.
- Udbetaling Danmark skal have fokus på, hvornår lovgivningen giver mulighed for dispensation, og vurdere anvendelsen af dispensationsmulighederne, samt hvornår der kan anvendes realudligning.

LÆRINGSPUNKTER I SAGERNE

I de følgende afsnit belyser vi de læringspunkter, vi ser i de ni sager.

Ikke korrekt fraværsårsag

I en sag (sag 3) anmelder arbejdsgiver først fraværet som fædre- og forældreorlov for en periode. Udbetaling Danmark beder arbejdsgiver anmelde fraværet igen, da det kun skal anmeldes som forældreorlov. Hvis der er valgt forkert fraværsårsag, kan den oprindelige anmeldelsesdato lægges til grund og fastholdes. Nedenfor beskriver vi sagen.

SAG 3: IKKE KORREKT FRAVÆRSÅRSAG

I denne sag har arbejdsgiver 2. april 2020 anmeldt lønmodtagers orlov i perioden 24. januar - 6. februar 2020 som fædre-/forældreorlov. Lønmodtager modtager på baggrund af anmeldelsen et underretningsbrev om, at arbejdsgiver har ansøgt om refusion, og bekræfter 5. april 2020 arbejdsgivers oplysninger om orlovsperioden over for Udbetaling Danmark.

PRINCIPMEDDELSE 124-11 (SYGEDAGPENGEOMRÅDET)

Arbejdsgiver bærer risikoen for, at fraværet anmeldes korrekt og rettidigt.

ADMINISTRATIV PRAKSIS

Oprindeligt anmeldestidspunkt kan lægges til grund og fastholdes, hvis der er angivet forkert fraværsårsag, eller hvis der ved en fejl kun er anmeldt fravær og ikke søgt om refusion.

Udbetaling Danmark beder den 3. maj 2020 lønmodtager om at registrere sig som far, og arbejdsgiver orienteres om, at der afventes oplysninger fra lønmodtager, og at anmodningen om refusion først behandles, når oplysningerne indgår.

Den 6. maj kontakter arbejdsgiver Udbetaling Danmark og oplyser, at der er fejl i fraværsårsagen. Udbetaling Danmark vejleder arbejdsgiver om, at der skal indsendes en ny anmeldelse. Arbejdsgiver anmelder den 18. maj 2020 fravær for perioden 19. januar - 7. februar 2020 som fædreorlov og anmoder om refusion. Udbetaling Danmark beder arbejdsgiver om at indberette fraværet igen som forældreorlov. Den 13. juli 2020 anmelder arbejdsgiver forældreorlov for perioden 19. januar - 19. februar 2020 og søger om refusion.

Udbetaling Danmark giver afslag på refusion, fordi der er søgt for sent, da fristen var 15. april 2020. Fristen er beregnet ud fra 19. februar 2020 som sidste orlovsdag. Det fremgår af afgørelsen, at arbejdsgiver tidligere har anmeldt fraværet 2. april, men først har søgt refusion 18. maj 2020.

Arbejdsgiver klager og får medhold i klagen. Det fremgår af genvurderingen:

"I får medhold i klagen, da vi efter en individuel og konkret vurdering dispenserer for anmeldelsesfristen. Vi har lagt vægt på, at I den 2. april 2020 anmeldte jeres medarbejders fravær første gang. Fraværet var anmeldt rettidigt, men med forkert fraværsårsag og periode. Det betyder, at I får udbetalt refusion for hele perioden."

Arbejdsgiver skal som udgangspunkt afgive korrekte oplysninger og bærer risikoen for, at fraværet anmeldes korrekt og rettidigt.

Efter administrativ praksis kan det oprindelige anmeldestidspunkt lægges til grund og fastholdes, hvis der er angivet forkert fraværsårsag, eller hvis der ved en fejl kun er anmeldt fravær, men ikke søgt om refusion.

Når en arbejdsgiver anmelder et fravær, kan der samtidig søges om refusion. Arbejdsgiver får en kvittering for sin anmeldelse, hvoraf det vil fremgå, hvilken periode der er anmeldt for, men arbejdsgiver kan ikke se, at feltet om refusion mangler at blive udfyldt. Arbejdsgiver kan i den kvittering, som

modtages den 2. april 2020 for anmeldelsen af fraværet for perioden 24. januar 2020 – 6. februar 2020, ikke se, at feltet om ansøgning om refusion mangler at blive udfyldt, og at arbejdsgiver dermed kun har anmeldt fraværet.

Det oprindeligt anmeldte fravær er dog anmeldt rettidigt, idet otte ugers-fristen udløber 2. april 2020, når der regnes med 6. februar som sidste orlovsdag med løn. Lønmodtager er underrettet om arbejdsgivers anmeldelse og bekræfter oplysningerne om datoerne for fraværet. I forbindelse med, at lønmodtager den 3. maj 2020 bliver bedt om at registrere sig som far, bliver arbejdsgiver orienteret om, at Udbetaling Danmark afventer oplysninger fra lønmodtager, før anmodningen om refusion behandles. Det er vores vurdering, at arbejdsgiver på denne baggrund ikke har grund til at tro, at der ikke er søgt om refusion for perioden 24. januar – 6. februar 2020.

Arbejdsgiver bliver bedt om at anmelde fraværet på ny, da fraværsårsagen ikke er angivet korrekt. I forbindelse hermed ændrer arbejdsgiver refusionsperioden, som først udvides fra 19. januar – 7. februar 2020 og i forbindelse med sidste anmeldelse til 19. januar – 19. februar 2020.

I genvurderingen dispenserer Udbetaling Danmark efter en konkret og individuel vurdering og giver arbejdsgiver refusion for hele den senest ansøgte periode fra 19. januar – 19. februar 2020. Der henvises i genvurderingen til bestemmelserne om genvurdering i retssikkerhedsloven og –bekendtgørelsen.

Ankestyrelsen har ikke udmeldt praksis om ændrede start- og sluttidspunkter for orlov og er ikke bekendt med, at vi har haft klagesager herom. Vi har på den baggrund ikke kunnet vurdere rigtigheden af hverken afgørelsen eller genvurderingen.

BARSELSLOVENS § 40, STK. 4

Eneste dispensationsmulighed er driftsforstyrrelser hos Nemrefusion.

Vi bemærker derudover, at den eneste dispensationsmulighed ved arbejdsgiverrefusion efter barselslovens § 40, stk. 4, er driftsforstyrrelser hos Nemrefusion af et omfang og en varighed, som har afskåret arbejdsgiver fra at anmelde rettidigt. Udbetaling Danmark kan således ikke ud fra en konkret og individuel vurdering dispensere fra ansøgningsfristen. Der kan realudlignes, hvis der er tale om mangelfuld eller forkert vejledning, men det er ikke tilfældet i denne sag.

I NOGLE SAGER ER FRISTEN IKKE OVERSKREDET

Fristen er ikke overskredet

I de sager, hvor vi vurderer, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, skyldes det, at fristen efter vores vurdering ikke er overskredet, og at der derfor ikke skulle være givet afslag på refusion. I genvurderingerne af sagerne har Udbetaling Danmark i de fleste sager konstateret, at der foreligger en rettidig ansøgning fra arbejdsgiver, og at fristen derfor ikke er overskredet.

I én af sagerne vælger Udbetaling Danmark at realudligne på grund af mangelfuld vejledning. Det er vores vurdering, at der er søgt rettidigt. Udfaldet er således korrekt, men begrundelsen for at tilkende refusion er ikke korrekt.

Den følgende sagsbeskrivelse er et eksempel, hvor den oprindelige afgørelse om afslag på refusion ikke er korrekt, fordi fristen ikke er overskredet, men hvor genvurderingen er korrekt.

SAG 32: DER GIVES AFSLAG, MEN FRISTEN ER IKKE OVERSKREDET

I denne sag har arbejdsgiver den 21. juli 2020 indberettet lønophør for en medarbejder med sidste lønnede orlovsdag 29. juni 2020, og arbejdsgiver har søgt om refusion for perioden 2. marts -29. juni 2020. Der er oplysninger om to ferieperioder inden for refusionsperioden.

Lønmodtager modtager på baggrund af arbejdsgivers indberetning et underretningsbrev med frist for at søge om barseldagpenge senest 25. august 2020.

Den 20. august 2020 oplyser lønmodtager til Udbetaling Danmark, at ferieperioden er angivet forkert, fordi han har holdt ferie i én samlet periode i refusionsperioden. Arbejdsgiver kontakter også Udbetaling Danmark om fejl i ferieperioden. Udbetaling Danmark vejleder 17. september 2020 telefonisk arbejdsgiver om, at der skal laves en ny anmeldelse for den orlovsperiode, som ligger efter lønmodtagers ferie, det vil sige for perioden 28. april – 29. juni 2020, fordi ferieperioden er længere end en uge.

Det fremgår af journalnotat af 17. september 2020:

”Arbejdsgiver ringer for at høre til hvad hun mangler at gøre. Jeg oplyser, at da han har afholdt mere end samlet 1 uges ferie i orlovsperioden, skal hun anmelde en ny sag fra den 27.04.20 og indtil den 29.06.20 og søge om refusion til den dato. Hun spørger, om hun så vil få afslag.

Jeg oplyser, at vi kan se, at hun har søgt rettidigt for den korrekte periode, og hvis det viser sig, at hun vil modtage afslag pga. fristen, skal hun igen kontakte os. Hun er indforstået og vil straks anmelde ny sag.”

Samme dag giver Udbetaling Danmark arbejdsgiver afslag på refusion for perioden 28. april – 29. juni 2020, fordi der er søgt for sent.

Arbejdsgiver klager og får delvist medhold i klagen og refusion for perioden 28. april -22. juni 2020. Det fremgår af afgørelsen, at der ved anmodningen om refusion af 21. juli 2020 er søgt rettidigt, men at der ikke kan udbetales refusion for perioden 23.-29. juni 2020, fordi der ikke er mere barsel tilbage.

Ankestyrelsen har i praksisundersøgelsen alene forholdt sig til fristen for anmodning om refusion.

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi anmodning om refusion er indgivet inden for fristen. Genvurderingen er korrekt, fordi Udbetaling Danmark konstaterer, at der er indgivet en rettidig ansøgning.

Udbetaling Danmark realudligner i tilfælde, hvor der er søgt rettidigt

Den følgende sagsbeskrivelse er et eksempel på, at Udbetaling Danmark realudligner, selvom der er ansøgt rettidigt, fordi de mener, at de har vejledt mangelfuldt.

SAG 10: FORKERT BRUG AF REALUDLIGNING

I denne sag har arbejdsgiver 2. februar 2020 søgt om refusion for perioden 13. november – 31. december 2019, som han bevilges 25. marts 2020. Han oplyses i tilkendelsesbrevet om otte ugers-fristen for anmodning om refusion efter lønophør, hvis der ikke er søgt refusion eller kun søgt refusion for en del af orloven.

Den 9. juni 2020 ringer arbejdsgiver til Udbetaling Danmark og spørger, hvad han skal gøre, når lønnen stopper. Han vejledes om at anmelde lønstoppet, hvilket han gør samme dag med oplysning om, at lønnen er stoppet 31. maj 2020, og arbejdsgiver søger om refusion for perioden 1. januar – 31. maj 2020.

Udbetaling Danmark underretter lønmodtager og vejleder om at søge barselsdagpenge senest 26. juli 2020. Den 18. juni 2020 oplyser lønmodtager til Udbetaling Danmark, at lønstopdatoen er forkert, og at der ikke skulle være indberettet som forældreorlov. Udbetaling Danmark beder samme dag arbejdsgiver om at indberette fraværet på ny, da der er søgt om refusion for perioden 1. januar – 31. maj 2020 på den forkerte sag². Arbejdsgiver bliver bedt om at søge refusion på den oprindeligt indberettede sag fra 2. februar 2020 med første orlovsdag 13. november 2019.

Den 24. juni 2020 ringer arbejdsgiver til Udbetaling Danmark og beder om hjælp til at søge på den korrekte sag. Den 26. juni 2020 indberetter arbejdsgiver på ny og oplyser, at lønstop er den 30. april 2020, og arbejdsgiver søger om refusion for perioden 1. januar – 30. april 2020.

Den 29. juni 2020 får arbejdsgiver afslag på refusion for perioden 1. januar – 30. april 2020, fordi fristen var 25. juni 2020, og arbejdsgiver først har søgt 26. juni 2020 og dermed søgt for sent.

Arbejdsgiver klager over afgørelsen. Den 30. juni 2020 giver Udbetaling Danmark medhold i klagen og giver arbejdsgiver refusion for perioden 1. januar - 30. april 2020. Det fremgår af genvurderingen:

”Du får medhold, fordi det fremgår af sagens oplysninger, at arbejdsgiveren har været i kontakt med Udbetaling Danmark flere gange inden for tidsfristen på 8 uger efter orlovens ophør. De skal derfor stilles, som var de blevet vejledt korrekt.”

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi fristen ikke er overskredet. Arbejdsgiver har allerede den 9. juni 2020 anmeldt lønstop og søgt om refusion for perioden 1. januar – 31. maj 2020. Selvom arbejdsgiver i forbindelse med den nye indberetning angiver sidste fraværsdag med løn som 30. april i stedet for 31. maj 2020, og dermed rykker otte ugers-fristen til 25. juni 2020, er der fortsat søgt

² Når arbejdsgiver foretager anmeldelse af fravær via Nemrefusion, oprettes en sag, som der løbende kan søges om refusion på. Hvis arbejdsgiver kommer til at anmelde på ny eller bliver bedt om at anmelde på ny, vil der være to sager hos Udbetaling Danmark og to sager i arbejdsgivers overblik på Nemrefusion. Arbejdsgiver kan i denne situation komme til at søge på den ”forkerte” sag.

**IKKE GRUNDLAG
FOR REALUDLIGNING,
DA FRISTEN ER
OVERHOLDT**

rettidigt, fordi den oprindelige ansøgning er indgivet 9. juni 2020.

Udbetaling Danmarks genvurdering af 30. juni 2020 er korrekt, fordi der korrekt gives refusion for perioden 1. januar – 30. april 2020. Begrundelsen for afgørelsen er imidlertid ikke korrekt, fordi der foretages realudligning som begrundelse for tilkendelsen. Der er efter vores vurdering ikke grundlag for at foretage realudligning i denne sag, fordi der ikke er ansøgt for sent.

Vi er enige i, at Udbetaling Danmarks vejledning kan anses som mangelfuld, særligt fordi arbejdsgiver bliver bedt om at indberette fraværet igen meget tæt på ansøgningsfristen. Arbejdsgiver har dog været vidende om, at der gjaldt en otte ugers-frist for ansøgning om refusion, hvilket han er blevet oplyst om allerede i forbindelse med, at han den 25. marts 2020 fik tilkendt refusion for en forudgående periode. Udbetaling Danmarks vejledning har således ikke medført, at der er anmodet om refusion for sent, og dermed er der ikke grundlag for at realudligne.

Sidste lønnede orlovsdag fastlægges ikke korrekt

Hvis datoen for sidste lønnede orlovsdag ikke fastlægges korrekt, betyder det, at fristen for anmodning om refusion bliver beregnet forkert. Det medfører, at der bliver truffet en forkert afgørelse, selvom anmodningen er indsendt rettidigt. Et eksempel på det er en sag, hvor Udbetaling Danmark bruger 8. december 2019 som dato for sidste orlovsdag med løn, og otte ugers-fristen beregnes til 2. februar 2020. Det fremgår dog af ansøgningerne om refusion, at der er udbetalt løn indtil 15. marts 2020, og dermed udløber otte ugers-fristen først 10. maj 2020. Arbejdsgiver kan kun få refusion, hvis der er udbetalt løn, men dette er Udbetaling Danmark ikke opmærksomme på, da de træffer afgørelsen. Vi beskriver sagen nedenfor.

SAG 35: FRISTEN BEREGNES FORKERT

I denne sag holder lønmodtager fædreorlov med ét barn i perioden 26. august – 8. september 2019 og herefter udsendt orlov med et andet barn fra 9. september 2019 - 15. marts 2020. Orlovsperioden fra 9. september – 15. marts 2020 er med løn.

(Undersøgelsen omfatter arbejdsgivers anmodning om refusion for perioden 18. november 2019 – 15. marts 2020).

Arbejdsgiver søger løbende refusion for dele af perioden. Den 27. februar 2020 oplyser Udbetaling Danmark arbejdsgiver om, at der nu er søgt om refusion for perioden 24. september – 8. december 2019, men at der er indberettet på den forkerte sag³, og at arbejdsgiver derfor skal indberette igen, hvorefter der kan udbetales refusion. Den 3. marts 2020 søger arbejdsgiver om refusion for perioden 17. november 2019 – 29. februar 2020 og bevilges 6. marts refusion for perioden 18. november – 8. december 2019. Den 20. april 2020 søger arbejdsgiver om refusion for perioden 1. – 16. marts 2020.

Udbetaling Danmark giver 7. maj 2020 arbejdsgiver afslag på refusion for perioderne 18. november 2019 – 29. februar 2020 og 1. – 16. marts 2020, fordi der er søgt for sent.

Det fremgår af afgørelsen, at otte ugers-fristen udløb 2. februar 2020, fordi medarbejders lønnede orlov sluttede 8. december 2019. Arbejdsgiver har søgt refusion 3. marts og 20. april 2020 og har derfor søgt for sent. På baggrund af afgørelsen træffer Udbetaling Danmark også afgørelse om tilbagebetaling af den tidligere tilkendte refusion for perioden 18. november – 8. december 2019.

Arbejdsgiver klager og får medhold i klagen, fordi der er anmeldt og anmodet om refusion rettidigt. Arbejdsgiver tilkendes dermed refusion for hele perioden 18. november 2019 – 15. marts 2020.

Det fremgår af journalnotatet om genvurderingen af 17. august 2020:

” Klagesagen er færdigbehandlet. Der gives medhold. Begrundelsen for afgørelsen er at arbejdsgiver har ansøgt rettidigt. D. 14.10.19 anmelder og ansøger arbejdsgiver om refusion for perioden 09.09.19-.14.10.19. På denne indberetning har de indberettet at pgl havde sidste fraværsdag d. 14.10.19. D. 16.11.19 ansøger de om refusion for perioden 15.10.19 - 16.11.19. D. 03.03.20 ansøger de om refusion for perioden 17.11.19 - 29.02.19.

³ Når arbejdsgiver foretager anmeldelse af fravær via Nemrefusion, oprettes en sag, som der løbende kan søges om refusion på. Hvis arbejdsgiver kommer til at anmelde på ny eller bliver bedt om at anmelde på ny, vil der være to sager hos Udbetaling Danmark og to sager i arbejdsgivers overblik på Nemrefusion. Arbejdsgiver kan i denne situation komme til at søge på den ”forkerte” sag.

D. 20.04.20 ansøger de om refusion for perioden 01.03.20 - 16.03.20".

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse i sagen ikke er korrekt, fordi arbejdsgiver løbende har søgt om refusion for en sammenhængende periode, som udløber den 15. marts 2020, som er sidste lønnede orlovsdag. Otte ugers-fristen er dermed 10. maj 2020, og ansøgningerne om refusion af 3. marts og 20. april er derfor indgivet inden for fristen. Det er vores vurdering, at genvurderingen er korrekt, fordi Udbetaling Danmark korrekt konstaterer, at der er anmodet om refusion rettidigt.

Utilstrækkelig vejledning

I én sag vurderer vi, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt på grund af utilstrækkelig vejledning fra Udbetaling Danmarks side. Genvurderingen er til gengæld korrekt. Sagen beskrives nedenfor.

SAG 30: VEJLEDNINGEN ER UTILSTRÆKKELIG

I denne sag har lønmodtageren forud for sin fædreorlov holdt orlov til pasning af alvorligt sygt barn i perioden 15. juni – 8. juli 2020. Arbejdsgiver har søgt om refusion for denne periode og samtidig indberettet fædreorlov for perioden 8. juli – 21. juli 2020.

På grund af overlap af datoerne partshører Udbetaling Danmark arbejdsgiver. Der står i partshøringsbrevet af 6. august 2020, at arbejdsgiver først kan få refusion for fædreorlov fra den 9. juli 2020, og at han ikke skal gøre noget, hvis han er enig i oplysningerne. Det fremgår ikke af partshøringsbrevet, at arbejdsgiver skal huske at søge om refusion for perioden inden otte ugers-fristen, som på dette tidspunkt endnu ikke er udløbet. Samme dag får arbejdsgiver tilkendt refusion for den forudgående periode 15. juni – 8. juli 2020. I tilkendelsen oplyses arbejdsgiver om otte ugers-fristen for at søge refusion. Sidste orlovsdag med løn er 21. juli 2020, og otte ugers-fristen udløber dermed 15. september 2020.

Den 28. september 2020 rykker arbejdsgiver for en afgørelse om refusion og henviser til brevet af 6. august 2020. Henvendelsen bliver ikke besvaret. Den 20. oktober 2020 rykker arbejdsgiver telefonisk for en afgørelse. Samme dag søger arbejdsgiver om refusion for perioden

8. juli – 21. juli 2020. Det fremgår af journalnotat af 20. oktober 2020:

"Arbejdsgiver ringer og oplyser, at de er enige i oplysningerne, men at de stadig ikke har hørt noget. Jeg bevilger sagen".

Samme dag får arbejdsgiver afslag på refusion, fordi der er søgt for sent, og samme dag sender Udbetaling Danmark to underretningsbreve til lønmodtager. Af det ene fremgår, at arbejdsgiver kan få refusion for perioden 9. – 21. juli 2020 og af det andet, at arbejdsgiver ikke kan få refusion for perioden 8. – 21. juli 2020, fordi der er søgt for sent.

Arbejdsgiver klager og får medhold i klagen. Det fremgår af genvurderingen, at Udbetaling Danmark i partshøringensbrevet af 6. august 2020 burde have oplyst arbejdsgiver om otte ugers-risten, og at arbejdsgiver derfor skal stilles som om, at der i brev af 6. august 2020 var vejledt om at søge om refusion af barselsdagpenge fra den 9. juli 2020 inden fristen på otte uger. Der udbetales derfor refusion for hele perioden.

Følgende fremgår af journalnotat om genvurderingen af 10. november 2020:

"Borger holder orlov, pasning af alvorligt sygt barn i perioden 15.6 2020 til 8.7 2020.

8.7 2020 - søger arbejdsgiver den sidste refusion for alvorligt sygt barn og anmelder at borger holder fædreorlov 8.7 2020 til 21.7 2020

6.8 2020 – sender vi en partshøring til arbejdsgiver hvor de oplyses om, at de ikke kan få refusion for fædreorlov den 8.7 2020, men først fra den 9.7 2020. Der står i brevet, at hvis de er enige behøver de ikke at gøre mere.

1.10 2020 – arbejdsgiver rykker for refusion og henviser til at de er enige i partshøringen og at der stod de ikke behøvede at gøre noget. (henvendelsen besvares ikke)

20.10 2020 – arbejdsgiver ringer og rykker for refusion for fædreorloven og henviser igen til partshøringen. KR bevilger sagen. Samme dag søger arbejdsgiver refusion for perioden, da de nok er blevet opmærksomme på at dette mangler i NemRefusion. Samme dag sendes der så et afslag til arbejdsgiver for hele fædreorloven.

21.10 2020 – arbejdsgiver ringer vedrørende de afgørelser der er modtaget den 20.10 2020. De er selvfølgelig ikke enige.

Medhold til arbejdsgiver, da begge sager er anmeldt rettidigt, de har handlet præcis som vi har skrevet til dem. Havde der stået i partshøringsbrevet, at de skulle huske at søge refusionen inden 8 uger efter sidste orlovsdag, så havde de gjort dette. Det er vurderet, at vi ikke har vejledt til strækkeligt. Det er også beklageligt at deres skriftelige henvendelse den 1.10 2020 ikke blive besvaret".

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi Udbetaling Danmark i partshøringsbrevet af 6. august 2020 ikke har vejledt om fristen for at søge om refusion inden for otte uger efter sidste orlovsdag med løn. Det fremgår også af partshøringsbrevet, at arbejdsgiver først kan få refusion fra 9. juli 2020 og i øvrigt ikke skal gøre noget, hvis arbejdsgiver er enig i oplysningerne.

Der er efter vores vurdering ikke noget i partshøringsbrevet af 6. august, som giver arbejdsgiver anledning til at tro, at der ikke er søgt om refusion for perioden. Hvis arbejdsgiver i partshøringsbrevet af 6. august 2020 var blevet vejledt om otte ugers-fristen, kunne arbejdsgiver have nået at søge inden fristens udløb den 15. september 2020.

Det er vores vurdering, at genvurderingen er korrekt, fordi Udbetaling Danmark korrekt foretager realudligning.

I de følgende afsnit sætter vi fokus på de væsentlige forhold, vi ser i sagerne, og som ligger ud over eller i forlængelse af udfordringerne i sagerne.

JOURNALNOTAT PRÆSENERER OVERVEJELSER OG OPSUMMERING AF FORLØB

Vi har ved gennemgangen af sagerne konstateret, at der i mange af sagerne er tale om meget komplekse sagsforløb, hvor det er vanskeligt at gennemskue, hvad der er sket i sagen. I flere af sagerne (særligt sag 30 og 32) er der i forbindelse med genvurderingen lavet meget udførlige journalnotater, hvor sagsforløbet ridses op, og det udførligt beskrives, hvilke overvejelser der har ligget til grund for genvurderingen. Udbetaling Danmark viser i sin håndtering af disse sager et stort overblik i forhold til at gennemskue sagsforløbene og udfinde de relevante oplysninger, og hvor der mangler oplysninger, og om der eventuelt skal partshøres.

I sagen, der er beskrevet i boksen ovenfor, hvor Udbetaling Danmark ikke har vejledt tilstrækkeligt om fristen, har Udbeta-

MANGE AF SAGERNE HAR KOMPLEKSE SAGSFORLØB

Journalnotater er et vigtigt hjælpemiddel til at skabe overblik over sagsbehandlingen.

JO MERE KOM- PLEKS SAG, JO MERE DETALJERET JOURNALNOTAT

ling Danmark i forbindelse med genvurderingen lavet et udførligt journalnotat, hvor sagen opsummeres, og der redegøres for, hvorfor der skal foretages realudligning. Der redegøres også i afgørelsen til arbejdsgiver for, hvorfor Udbetaling Danmark giver medhold i klagen.

Journalnotaterne er et vigtigt hjælperedskab til at skabe overblik over sagsbehandlingen både i Udbetaling Danmark og i Ankestyrelsen.

Det vil afhænge af den enkelte sag, hvor detaljeret et journalnotat bør være, men jo mere kompleks sagen er, jo større hjælp er der for andre sagsbehandlere i at kunne se, hvad der er sket, og hvilke overvejelser, der er gjort i forhold til de enkelte sagsskridt og afgørelsen.

En af de sager (sag 35), hvor Udbetaling Danmark beregner fristen forkert i den oprindelige afgørelse, men laver en korrekt genvurdering, er også et godt eksempel på et meget kort og præcist journalnotat, hvor begrundelsen for medhold angives, og hvor sagsforløbet kort resumeres.

Baggrund for medhold fremgår i nogle tilfælde alene af journalnotat

I nogle af de gennemgåede sager (sag 12 og 15) angiver Udbetaling Danmark ikke i genvurderingen, hvorfor de giver medhold i klagen. Her er det endnu vigtigere, at det af journalnotatet fremgår, hvilke overvejelser der ligger til grund for vurderingen. Det er vigtigt i forhold til at kunne dokumentere, hvorfor man er nået frem til et bestemt resultat, særligt ved senere henvendelser i sagen.

Der mangler oplysninger om grundlag for at tilkende refusion for alle perioder

I forhold til hvilke perioder, der gives refusion for, mangler der i flere sager en forklaring på, hvorfor der gives refusion for eksempelvis alle perioder, når der anmeldes på ny, og datoerne ikke stemmer overens. Det gør det svært at gennemskue, hvorfor Udbetaling Danmark mener, at der kan tilkendes refusion for hele perioden og ikke kun for en del af den. Udbetaling Danmark kan med fordel angive en mere nuanceret stillingtagen til dette i journalnotaterne.

I én sag (sag 3) tilkender Udbetaling Danmark refusion for hele perioden, men der mangler oplysninger om, hvorfor der er grundlag for at godkende refusion for hele perioden. I en anden sag (sag 12) er der også et eksempel på, at Udbetaling Danmark kun forholder sig til de senest indgivne ansøgninger og ikke inddrager oplysningerne om de tidligere anmeldte perioder, de ændrede datoer og det forudgående sagsforløb. De

giver først afslag og dernæst medhold i alle de senest ansøgte perioder. Det fremgår ikke af oplysningerne i sagen, på hvilket grundlag Udbetaling Danmark har vurderet, at der er søgt rettidigt om refusion for alle perioderne.

ARBEJDSGIVER HAR SVÆRT VED AT GENNEMSKUE ANSØGNINGSPROCEDUREN

Gennemgangen af sagerne viser også, at arbejdsgiverne kan have svært ved at gennemskue ansøgningsproceduren og i flere tilfælde kontakter Udbetaling Danmark for at få hjælp til at indberette, særligt når Udbetaling Danmark beder arbejdsgiver om at indberette på ny.

Dette sætter fokus på spørgsmålene om, hvornår der kan stilles krav om, at der indberettes på ny og om vejledningsforpligtelsen i forbindelse hermed.

§

Arbejdsgiver er efter barselslovens § 40 alene forpligtet til at anmelde sit refusionskrav rettidigt.

Hvis arbejdsgiver har anmeldt en refusionsperiode, og det fremgår af oplysningerne, at perioden afbrydes af en længerevarende ferieperiode, kan der ikke stilles krav om, at arbejdsgiver skal indberette orloven på ny for hver enkelt periode, hvis arbejdsgivers oprindelige anmeldelse omfatter hele perioden. Der kan i stedet blive tale om, at Udbetaling Danmark beregner en frist for hver af de selvstændige orlovsperioder.

I en sag (sag 32) bliver arbejdsgiver eksempelvis bedt om at indberette på ny for den refusionsperiode, som ligger efter lønmodtagers ferie. Når Udbetaling Danmark beder arbejdsgiver om at indberette på ny, hænger dette formentlig sammen med, at Nemrefusion ikke giver plads til, at der kan skrives ændringer, men at den tidligere anmodning skal slettes, og der skal indberettes på ny. Det skaber problemer, fordi oplysninger går tabt, når der efterfølgende alene ses på ansøgningstidspunktet for den senest indsendte anmodning.

Det fremgår af enkelte af sagerne (sag 31 og 32), at der bliver truffet afgørelse om afslag, selvom arbejdsgiver har fået oplyst, at der er søgt rettidigt.

Vi vil derfor anbefale Udbetaling Danmark at undersøge, om der kan ændres i systemet, så det bliver muligt at foretage ændringer af eksempelvis forkert fraværsårsag, uden at den

tidligere anmeldelse forsvinder. Samtidig kan Udbetaling Danmark overveje, hvordan der kan samles op på oplysningerne fra tidligere fremsendte anmodninger og oplysninger herom i journalnotater, herunder særligt om ansøgningstidspunktet.

UDVIDET VEJLEDNINGSFORPLIGTELSE

Hvornår Udbetaling Danmark bør vejlede om eksempelvis otte ugers-fristen er en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag.

§

UDBETALING DANMARKS VEJLEDNINGSPLIGT OVER FOR ARBEJDSGIVER

Når arbejdsgiver henvender sig med spørgsmål eller behov for hjælp, vil det altid afhænge af de konkrete omstændigheder, hvad Udbetaling Danmark bør vejlede om. Udbetaling Danmark skal som udgangspunkt svare på det, der bliver spurgt om, og må kun vejlede generelt, medmindre arbejdsgiver spørger specifikt ind til en sag, som ligger i Udbetaling Danmark.

(jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1 og almindelige retsgrundsætninger og god forvaltningsskik)

Kontakter en arbejdsgiver Udbetaling Danmark med oplysninger om problemer med at anmelde fravær i Nemrefusion, kan Udbetaling Danmark henvise til Nemrefusion i forhold til teknisk hjælp til anvendelse af løsningen, men bør efter vores vurdering i et sådant tilfælde også sørge for at oplyse arbejdsgiver om, at der er en frist for anmodning om refusion.

Det samme gælder, når Udbetaling Danmark beder arbejdsgiver om at indberette på ny, og dette sker tæt på udløbet af ansøgningsfristen. Her bør Udbetaling Danmark gøre det klart for arbejdsgiver, at der gælder en frist.

Det er i alle tilfælde vigtigt, at Udbetaling Danmark skriver et udførligt, præcist og fyldestgørende journalnotat, som ikke kan efterlade tvivl om, hvad der er blevet spurgt om, hvilke oplysninger der er afgivet, og hvilken vejledning der er givet på den baggrund.

FORUDGÅENDE SAGSFORLØB SKAL INDDRAGES

Gennemgangen af sagerne viser, at det i flere tilfælde (sag 3, 10, 12, 30 og 32) ikke fremgår af afgørelsen, om Udbetaling Danmark har været opmærksomme på tidligere fremsendte

**DET FREMGÅR
IKKE AF AFGØ-
RELSEN, OM FOR-
UDGÅENDE FOR-
LØB ER INDDRA-
GET**

anmodninger, heller ikke selvom det er Udbetaling Danmark, der har bedt arbejdsgiver om at indberette igen. Udbetaling Danmark forholder sig i disse tilfælde kun til oplysningerne i den senest indsendte anmodning og tidspunktet for indsendelse af denne. Udbetaling Danmark træffer herefter alene afgørelse på grundlag af oplysningerne i den nye anmodning, uden at inddrage det forudgående sagsforløb, herunder oplysningerne i tidligere anmodninger og foreliggende journalnotater, og uden at afklare disse oplysningers betydning for afgørelsen.

Udbetaling Danmark skal sørge for at inddrage alle foreliggende oplysninger, før de træffer afgørelse i sagen. Dette vil betyde, at Udbetaling Danmark i højere grad vil kunne træffe den korrekte afgørelse første gang og på et tidligere tidspunkt.

I den tidligere nævnte sag (sag 32), hvor arbejdsgiver bliver bedt om at indberette på ny, fordi en ferieperiode er indberettet forkert, forholder Udbetaling Danmark sig kun til den nyeste anmodning om refusion. Udbetaling Danmark bekræfter ellers over for arbejdsgiver, at der oprindeligt er anmodet rettidigt. Samtidig oplyser Udbetaling Danmark, at hvis der bliver givet afslag, skal arbejdsgiver henvende sig på ny. Samme dag giver Udbetaling Danmark afslag til arbejdsgiver.

Ankestyrelsen anbefaler, at Udbetaling Danmark sikrer, at der er procedurer for, hvordan der samles op, så de foreliggende relevante oplysninger i sagerne ikke bliver overset.

ØGET OPMÆRKSOMHED PÅ FORSKELLEN MELLEM DISPENSATION OG REALUDLIGNING

Udbetaling Danmark skal være bedre til at vurdere, hvornår lovgivningen giver mulighed for dispensation, og vurdere anvendelsen af dispensationsmulighederne, og hvornår der kan anvendes realudligning.

DISPENSATION VED ARBEJDSGIVERREFUSION

Ved arbejdsgiverrefusion er den eneste mulighed for dispensation for fristen, hvis der har været driftsforstyrrelser hos Nemrefusion af et omfang og en varighed, som har afskåret arbejdsgiver fra at anmode rettidigt, jf. barselslovens § 40, stk. 4.

Herudover vil der kunne anvendes realudligning, hvis der er tale om mangelfuld eller utilstrækkelig vejledning,

hvorefter arbejdsgiver skal stilles, som om der var givet korrekt vejledning, og arbejdsgiver havde handlet derefter.

Der kan ikke, som vi ser et eksempel på i en sag (sag 3), dispenseres ud fra en konkret og individuel vurdering.

I en anden sag (sag 10) har Udbetaling Danmark i genvurderingen foretaget realudligning, selvom der er søgt rettidigt. Vi er enige med Udbetaling Danmark i, at deres vejledning i den pågældende sag kan anses som mangelfuld. Det ville derfor ikke have været forkert at realudligne på grund af mangelfuld vejledning. Den mangelfulde vejledning har imidlertid ikke medført, at der er anmodet om refusion for sent. Der skulle derfor i stedet være truffet afgørelse på baggrund af, at fristen ikke er overskredet.

Hvis der er indgivet rettidig anmodning om refusion, er der ikke grundlag for at realudligne, heller ikke selvom en eventuel forudgående vejledning har været mangelfuld, fordi det ikke har haft betydning for, at anmodningen blev indgivet rettidigt.

Der er også et eksempel på en sag (sag 30) med korrekt brug af realudligning. I denne sag har Udbetaling Danmark i parts-høringsbrevet til arbejdsgiver ikke vejledt om otte ugers-fristen. Der er samtidig oplyst om, at der er søgt refusion, og at arbejdsgiver ikke skal foretage sig noget, hvis han er enig i oplysningerne om de anførte datoer. Arbejdsgiver har således ikke grund til at tro andet, end at der er søgt om refusion. Var arbejdsgiver blevet vejledt om otte ugers-fristen i partshøringsbrevet, havde arbejdsgiver kunnet nå at søge inden for fristen. I denne sag foretager Udbetaling Danmark korrekt realudligning, fordi vejledningen har været mangelfuld.

IKKE PRAKSIS VEDRØRENDE ÆNDRINGER I ANMELDELSE

I enkelte sager har vi i sagsgennemgangen ikke kunnet vurdere, om Udbetaling Danmarks afgørelse er korrekt. I et par af sagerne (sag 3 og 12) gælder det for både afgørelsen og genvurderingen, og i en sag (sag 6) har vi ikke kunnet tage stilling til genvurderingen. Ankestyrelsen har ikke udmeldt eller administrativ praksis vedrørende forholdene i disse sager.

I sag 3 indgiver arbejdsgiver anmodning om refusion for en periode, som senere udvides flere gange i forbindelse med, at arbejdsgiver bliver bedt om at anmelde på ny på grund af forkert anført fraværsårsag.

**ANKESTYRELSEN
KAN IKKE HEN-
VISE TIL PRAKSIS**

Sag 6 handler om anmeldelse af fravær uden løn, som skulle have været anmeldt som fravær med løn. Ankestyrelsen har ikke tidligere behandlet en sag, hvor arbejdsgiver har anmeldt en lønnet orlov som ulønnet orlov. Vi kan derfor ikke henvise til praksis for, om vi ville lægge den oprindelige anmeldelse til grund i dette tilfælde, og vi kan som følge heraf ikke vurdere, om genvurderingen er korrekt.

I sag 12 er der tale om, at arbejdsgiver indgiver anmodning om refusion for tre perioder, hvor der i nogle af perioderne er både delvis og fuld genoptagelse af arbejdet. Da arbejdsgiver bliver bedt om at indberette på ny, indberettes for andre perioder end de først anmeldte.

Har arbejdsgiver i en refusionsanmodning anmeldt et start- og sluttidspunkt for orloven, som ændres i en efterfølgende anmeldelse, vil spørgsmålet om refusion for den eller de perioder, der ligger forud og efter den oprindeligt anmeldte periode, bero på en konkret og individuel vurdering af omstændighederne i sagen.

Vi er ikke bekendt med, at vi har haft klagesager med denne problemstilling, og der er således behov for en afklaring af praksis på dette område.

Vi har ikke principafgørelser på anmeldelses- og fristsager, som vedrører spørgsmålet om større eller mindre fejl i anmeldelser og ændrede start- og sluttidspunkter for orlov.

I forhold til praksis vedrørende arbejdsgiverrefusion, har vi ændret Udbetaling Danmarks afgørelse i klagesager, hvor der er givet afslag til arbejdsgiver på refusion, fordi arbejdsgiver alene har anmeldt fraværet, men ikke har ansøgt om refusion. I sager, hvor arbejdsgiver ved en fejl har angivet forkert fraværsårsag og eksempelvis anmeldt en forældreorlov som fædreorlov, kan det oprindelige anmeldelsestidspunkt efter administrativ praksis lægges til grund og fastholdes.

KAPITEL 4

Arbejdsgivers frist på fem uger for anmeldelse af graviditetsbetinget sygefravær

I dette kapitel ser vi på de tre sager, der vedrører arbejdsgivers frist på fem uger for anmeldelse af graviditetsbetinget sygefravær, jf. barselsbekendtgørelsens § 15, stk. 3.

§

Graviditetsbetinget sygefravær er fravær, som tidsmæssigt ligger før fire uger før forventet fødsel, og hvor fraværet skyldes graviditeten. Der kan også være tale om fravær før fire uger før forventet fødsel på grund af offentligt fastsatte bestemmelser, som er bestemmelser, der forhindrer en kvinde i at varetage sit arbejde, fordi arbejdets særlige karakter medfører risiko for fosteret eller graviditeten, og hvor arbejdsgiver ikke kan tilbyde anden passende beskæftigelse.

Arbejdsgiver skal anmelde et sådant fravær via Nemrefusion senest fem uger efter første fraværsdag.

Anmelder arbejdsgiver fraværet for sent, er der først ret til refusion for fraværet fra det tidspunkt, hvor fraværet er anmeldt til Udbetaling Danmark.

Udbetaling Danmark kan dog udbetale refusion, når overskridelse af fristen skyldes driftsforstyrrelser hos Nemrefusion af et omfang og en varighed, som har afskåret arbejdsgiver fra at anmelde rettidigt, eller hvis overskridelsen skyldes forhold, som i det væsentlige må tilskrives lønmodtageren, eller hvis overskridelsen skyldes forkert vejledning fra offentlige myndigheder eller andre, der må antages at have særligt kendskab til forholdene, eller når særlige omstændigheder i øvrigt taler for det.

Hvis en arbejdsgiver inden for fristen på fem uger har anmeldt fraværet til kommunen som almindeligt sygefravær, fordi arbejdsgiver ikke var bekendt med, at der var tale om graviditetsbetinget sygefravær, anses fristen for overholdt. I disse tilfælde vil kommunen træffe afgørelse om afslag på sygedagpengerefusion og sende sagen til Udbetaling Danmark med henblik på refusion af barselsdagpenge i stedet. Det samme gælder, hvis Udbetaling

Danmark modtager en ansøgning om refusion af barselsdagpenge, og der er tale om almindeligt sygefravær og dermed refusion efter reglerne i sygedagpengeloven.

(jf. barselsbekendtgørelsens § 15 og vejledning om barsel afsnit 6.2.5)

SAMMENFATNING OG ANBEFALINGER

Gennemgangen af de tre sager viser overordnet:

- Der er i alle tre sager eksempler på, at Udbetaling Danmark ikke tager alle relevante foreliggende oplysninger i betragtning ved afgørelsen.
- I en af sagerne giver journalnotatet anledning til tvivl om, hvad arbejdsgiveren har henvendt sig om, og hvad Udbetaling Danmark har vejledt om. I samme sag er det uklart, hvorvidt Udbetaling Danmark realudligner eller dispenserer, da der mangler henvisning til lovgrundlaget.
- I en af sagerne bruger arbejdsgiveren tid på at indhente dokumentation, som Udbetaling Danmark ikke bruger i afgørelsen. Genvurderingsprocessen trækker derfor unødigt ud.
- I en af sagerne er der rod i datoerne. Dette har betydning for, om der bevilges refusion fra den rigtige dato.

ANBEFALINGER

- Alle relevante foreliggende oplysninger skal inddrages, inden Udbetaling Danmark afgør sagerne.
- Udbetaling Danmark kan med fordel være opmærksom på, at journalnotater ikke efterlader tvivl om, hvad der er spurgt om i en henvendelse, og hvad der er vejledt om. I den forbindelse kan Udbetaling Danmark overveje at etablere faste procedurer for, hvordan der vejledes, og hvornår der bør vejledes om frister.
- Udbetaling Danmark skal være opmærksom på, hvilke oplysninger der er vigtige til brug for sagens afgørelse.
- Udbetaling Danmark skal i afgørelserne være opmærksom på klart at tilkendegive, om der realudlignes eller om dispensationsmulighederne anvendes, og sørge for at henvise til korrekt lovgrundlag, hvis det er dispensationsmulighederne, der anvendes.
- Udbetaling Danmark skal være opmærksom på vigtigheden af at angive de korrekte datoer i sagen, så der ikke opstår tvivl om, fra hvornår der måtte være ret til refusion.

LÆRINGSPUNKTER I SAGERNE

I de sager, hvor vi vurderer, at den oprindelige afgørelse eller genvurderingen ikke er korrekt, skyldes det, at fristen ikke er overskredet, at tilkendelsesperioden er forkert, og at der er vejledt utilstrækkeligt, eller at der ikke var grundlag for at realudligne på grund af utilstrækkelig vejledning.

I de følgende afsnit belyser vi de udfordringer, vi ser i de tre sager.

Fristen er ikke overskredet

I det nedenstående beskriver vi en sag, hvor arbejdsgiver ved den oprindelige afgørelse af sagen får afslag på refusion, fordi Udbetaling Danmark vurderer, at fraværet er anmeldt for sent.

RETTIDIGT INDGIVET ANMELDelse

Anmeldelsen bør anses for rettidigt indgivet i forhold til refusion af barseldagpenge, hvis tidligere anmeldelse til kommunen er indgivet rettidigt, jf. vejledning om ret til orlov og dagpenge ved barsel punkt 6.2.5

SAG 33: FRISTEN ER IKKE OVERSKREDET

Sagen handler om en arbejdsgiver, hvor medarbejderen siden 10. marts 2020 har været sygemeldt.

Tre dage efter sygemeldingen anmelder arbejdsgiver fraværet til kommunen og søger om sygedagpengerefusion. Under behandlingen af sagen konstaterer kommunen, at fraværet er graviditetsbetinget, og kommunen giver derfor afslag på sygedagpengerefusion. Sagen videresendes til Udbetaling Danmark med henblik på refusion af barseldagpenge.

Udbetaling Danmark noterer den 25. maj 2020, at der er modtaget en orientering fra kommunen, og at de afventer en sag fra arbejdsgiver. Arbejdsgiver henvender sig først til Udbetaling Danmark i juli måned med spørgsmål om anmeldelse af fravær og anmodning om refusion og anmoder den 22. juli 2020 om refusion for perioden 2. juni – 3. juli 2020.

Udbetaling Danmark giver afslag på refusion, fordi der er indberettet for sent, da fristen var 7. juli 2020. Udbetaling Danmark har i afgørelsen beregnet fem ugers-fristen fra den 2. juni 2020, som er den første dag, arbejdsgiver søger om refusion for.

Arbejdsgiver klager over afgørelsen, og Udbetaling Danmark kontakter den 12. oktober 2020 arbejdsgiver telefonisk og oplyser, at fraværet er anmeldt rettidigt i kommunen og beder om, at arbejdsgiver anmelder det graviditetsbetingede sygefravær for perioden 10. marts – 1. juni 2020 for at undgå yderligere problemer ift. udbetaling af refusion. Udbetaling Danmark skriver i et journalnotat af samme dato, at arbejdsgiver:

"får medhold i, at de har anmeldt rettidigt, men om de kan få refusion vil afhænge af den lægelige dokumentation, som ut. dd. sender anmodning om".

Vi vurderer, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi arbejdsgiver rettidigt inden for fem ugers-fristen har anmeldt fraværet til kommunen. Har en arbejdsgiver inden for fem ugers-fristen først anmeldt sygefraværet til kommunen, fordi arbejdsgiver ikke har været bekendt med, at der var tale om graviditetsbetinget sygefravær, anses fristen for overholdt også i forhold til anmodning om refusion af barseldagpenge. Det står først klart i forbindelse med kommunens behandling

af sagen, at der er tale om graviditetsbetinget sygefravær, hvilket kommunen orienterer Udbetaling Danmark om. Der skulle derfor ikke være givet afslag på refusion. Genvurderingen er korrekt, fordi arbejdsgiver får medhold i, at fraværet var anmeldt rettidigt. Arbejdsgiver får efterfølgende afslag på refusion på grund af manglende dokumentation fra lønmodtager. Vi har i undersøgelsen alene forholdt os til vurderingen af, om fraværet var anmeldt rettidigt.

Ikke korrekt tilkendelsesperiode og utilstrækkelig vejledning

I det følgende beskriver vi en sag, hvor arbejdsgiver i første omgang får afslag på en del af den refusionsperiode, han har anmodet om.

SAG 11: FORKERT TILKENDELSESPERIODE OG UTILSTRÆKKELIG VEJLEDNING

I sagen har arbejdsgiver i februar 2021 ringet til Udbetaling Danmark og spurgt til anmeldelse af fravær for en gravid medarbejder, som går fra på grund af offentligt fastsatte bestemmelser grundet covid 19. Udbetaling Danmark vejleder arbejdsgiver om at indberette sagen som offentligt fastsatte bestemmelser.

Den 21. april 2021 indberetter arbejdsgiver fravær på grund af offentligt fastsatte bestemmelser for perioden 15. marts – 7. juni 2021, hvor 7. juni er den forventede terminsdato.

Arbejdsgiver får delvist afslag på refusion, fordi der er søgt for sent. Fem ugers-fristen udløb 19. april 2021. Arbejdsgiver anmelder først fraværet d. 21. april og får kun refusion fra den 21. april 2021 og indtil 11. maj 2021, som er fire uger før termin.

Arbejdsgiver klager over afgørelsen, og Udbetaling Danmark giver i genvurderingen arbejdsgiver medhold i klagen og bevilger refusion for hele den forudgående periode fra 15. marts – 20. april 2021.

Det fremgår af genvurderingen:

” I får medhold i klagen, fordi vi vurderer, at vi ikke har vejledt jer tilstrækkeligt under telefonopkald 23. februar 2021 omkring fristen for anmeldelse af fravær. Vi vurderer derfor, at I skal sidestilles, som havde I modtaget til-

**DER SKULLE
VÆRE GIVET RE-
FUSION FOR HELE
PERIODEN**

strækkelig vejledning fra os. Det betyder, at vi dispenserer for ansøgningsfristen og vi bevilger refusion af barseldagpenge for perioden 15. marts – 20. april 2021.”

Det fremgår af sagens oplysninger om Udbetaling Danmarks telefoniske vejledning, at arbejdsgiver ikke er oplyst om fem ugers-fristen for anmeldelse af fraværet. Den oprindelige afgørelse er ikke korrekt, fordi oplysningerne om den telefoniske vejledning allerede forelå, da Udbetaling Danmark traf afgørelse i sagen. Hvis arbejdsgiver var blevet oplyst om fem ugers-fristen ved henvendelsen, kunne arbejdsgiver have søgt inden for fristen. Der skulle derfor være givet refusion for hele den ansøgte periode. Genvurderingen er korrekt, fordi der bevilges refusion for hele den ansøgte periode.

Ikke grundlag for realudligning

Nedenfor beskriver vi en sag, hvor arbejdsgiver korrekt får afslag på refusion på grund af for sen anmeldelse af en medarbejders fravær.

SAG 34: IKKE GRUNDLAG FOR REALUDLIGNING

I denne sag ringer arbejdsgiver den 17. december 2019 til Udbetaling Danmark vedrørende en medarbejder, der er sygemeldt og 10 uger henne i sin graviditet. Arbejdsgiver spørger om satser, og hvor langt frem der kan søges refusion.

Udbetaling Danmark vejleder om, at der kan søges refusion til dags dato. Det fremgår af journalnotatet:

”barsel.dk henvises der også til, men jeg mener ikke, at de udbetaler under syg gravid, men det kan de høre om”

Arbejdsgiver indberetter efterfølgende hhv. den 31. januar 2020 og 24. februar 2020 fravær for to perioder, som dækker tidsrummet fra 18. november 2019 – 31. december 2019.

I forbindelse med anmeldelsen af 24. februar 2020 ringer arbejdsgiver til Udbetaling Danmark og oplyser, at fraværet for den første del af perioden er anmeldt til kommunen, og Udbetaling Danmark vejleder om at indberette fraværet som graviditetsbetinget sygefravær på virk.dk og indsende dokumentation for anmeldelse af fraværet til kommunen.

Den 24. marts 2020 får arbejdsgiver afslag på refusion for begge de anmeldte perioder, fordi der er indberettet for sent og ikke indsendt dokumentation for forudgående anmeldelse af fraværet til kommunen.

Arbejdsgiver henviser i sin klage til problemer med at anmelde rettidigt og med at få Nemrefusion til at udlevere oplysninger herom. Arbejdsgiver indsender 19. juni 2020 korrespondance med Nemrefusion, hvor det fremgår:

"den sygdomssag, som du har indberettet, er oprettet 9. december 2019".

Udbetaling Danmark giver 6. august 2020 arbejdsgiver medhold i klagen. Det fremgår af genvurderingen, at Udbetaling Danmark ikke har overholdt sin vejledningsforpligtelse og oplyst om fristen på fem uger for anmeldelse af graviditetsbetinget sygefravær, da arbejdsgiver ringede 17. december 2019. Arbejdsgiver skal derfor stilles, som om arbejdsgiver havde anmeldt rettidigt og får derfor udbetalt refusion for hele perioden 18. november – 31. december 2019.

Den oprindelige afgørelse er efter vores vurdering korrekt, fordi arbejdsgiver i sin telefoniske henvendelse af 17. december 2019 stiller meget specifikke spørgsmål om satser og refusionsperiode. Der er, som vi læser journalnotatet om henvendelsen, ikke noget i arbejdsgivers oplysninger, som giver indtryk af, at arbejdsgiver er i tvivl om reglerne eller kommer med oplysninger, som kunne give Udbetaling Danmark anledning til at vejlede om fem ugers-risten.

Ved genvurderingen af sagen realudligner Udbetaling Danmark og stiller arbejdsgiver, som om der er søgt rettidigt. Arbejdsgiver er dog ikke kommet med oplysninger om eksempelvis datoen for første fraværsdag, som kunne give Udbetaling Danmark anledning til at nævne fem ugers-risten for anmeldelse. Efter vores vurdering er der derfor ikke grundlag for at foretage realudligning på baggrund af utilstrækkelig vejledning om fem ugers-risten.

I de følgende afsnit sætter vi fokus på de væsentlige forhold, vi ser i sagerne, og som ligger ud over eller i forlængelse af udfordringerne i sagerne.

ALLE OPLYSNINGER SKAL INDDRAGES

De tre gennemgåede sager er eksempler på vigtigheden af at inddrage alle relevante foreliggende oplysninger, inden Udbetaling Danmark afgør sagerne.

I den sag (sag 11), hvor vejledningen er utilstrækkelig, foreligger der et journalnotat på tidspunktet for Udbetaling Danmarks afgørelse. Udbetaling Danmark henviser ikke til journalnotatet i afgørelsen, og først i forbindelse med genvurderingen tager Udbetaling Danmark stilling til oplysningerne i journalnotatet og dermed til vejledningens betydning for udfaldet af sagen.

I den sag (sag 33), hvor fristen ikke er overskredet, er Udbetaling Danmark før afgørelsen blevet orienteret af kommunen om, at der er givet afslag på sygedagpengerefusion, fordi fraværet er graviditetsbetinget. Dette bliver Udbetaling Danmark først opmærksomme på efter arbejdsgivers klage over afgørelsen. Udbetaling Danmark kunne derfor på et tidligere tidspunkt have truffet den korrekte afgørelse ud fra de allerede foreliggende oplysninger.

I sagen (sag 34), hvor der ikke er grundlag for realudligning, beder Udbetaling Danmark, forud for afgørelsen, arbejdsgiver om at indsende dokumentation for rettidig anmeldelse af fraværet til kommunen, hvilket der henvises til i afgørelsen. Der henvises imidlertid ikke til arbejdsgivers henvendelse forud for afgørelsen og Udbetaling Danmarks vejledning til arbejdsgiver i den forbindelse.

VEJLEDNING SKAL FREMGÅ AF JOURNALNOTATERNE

Sagen (sag 34), hvor der ikke er grundlag for realudligning, er et eksempel på vigtigheden af, at journalnotater skal være fyldestgørende og ikke kunne give anledning til tvivl om, hvad der er spurgt om, og hvad Udbetaling Danmark har vejledt om. Udbetaling Danmark vurderer i sagen, at deres vejledning er utilstrækkelig. Det er dog ud fra oplysningerne i journalnotatet vores vurdering, at der ikke er noget i arbejdsgivers henvendelse, som giver Udbetaling Danmark anledning til at vejlede konkret om fem ugers-risten. Ifølge notatet har arbejdsgiver ikke oplyst om eksempelvis en dato for første fraværsdag, problemer med at anmelde fraværet eller i øvrigt, efter vores vurdering, givet indtryk af, at arbejdsgiver var i tvivl om reglerne.

JOURNALNOTATER SKAL IKKE EFTER- LADE TVIVL

Udbetaling Danmark kan med fordel være opmærksom på, hvordan de skriver journalnotater, som ikke efterlader tvivl om, hvad der er spurgt om, og hvad der er vejledt om. I den forbindelse kan Udbetaling Danmark overveje at etablere faste

procedurer for, hvordan der vejledes, og hvornår der bør vejledes om frister, så der ikke efterfølgende opstår tvivl om, hvad der burde være vejledt om.

GENVURDERINGEN ER LÆNGE UNDERVEJS

Sag 34 er også et eksempel på, at genvurderingsprocessen tager længere tid end nødvendigt. Udbetaling Danmark giver arbejdsgiver afslag på refusion. Arbejdsgiver klager dagen efter afgørelsen og oplyser om problemer med at anmelde fraværet i Nemrefusion og problemer med at få Nemrefusion til at fremsende dokumentation. Der er herefter kontakt mellem Udbetaling Danmark og arbejdsgiver om fremsendelse af dokumentationen, som arbejdsgiver først i slutningen af maj modtager fra Nemrefusion og den 19. juni 2020 videresender til Udbetaling Danmark.

Udbetaling Danmarks genvurdering (af 6. august 2020), hvor arbejdsgiver får medhold i sin klage, er dog begrundet i den mangelfulde vejledning i forbindelse med arbejdsgivers henvendelse (af 17. december 2019) forud for afgørelsen. Det fremgår således ikke af sagen, at arbejdsgivers fremsendte dokumentation har haft betydning for resultatet af genvurderingen.

Udbetaling Danmark skal være opmærksom på, om genvurderingen kunne være truffet på et tidligere tidspunkt, og hvilke oplysninger der er relevante til brug for sagens afgørelse.

DISPENSATION ELLER REALUDLIGNING

Sagen, hvor vejledningen er utilstrækkelig, er også et eksempel på, at Udbetaling Danmark formulerer sig uklart i genvurderingen. I sagen giver Udbetaling Danmark arbejdsgiver medhold i klagen. Det fremgår af genvurderingen, at:

” I får medhold i klagen, fordi vi vurderer, at vi ikke har vejledt jer tilstrækkeligt under telefonopkald den 23. februar 2021 omkring fristen for anmeldelse af fravær. Vi vurderer derfor, at I skal sidestilles, som havde I modtaget tilstrækkelig vejledning fra os. Det betyder, at vi dispenserer for ansøgningsfristen og bevilger refusion af barselsdagpenge for perioden 15. marts – 20. april 2021”.

Der henvises i lovgrundlaget til genvurderingsbestemmelserne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen, men ikke til dispensationsbestemmelsen i barselsbekendtgørelsens § 15, stk. 3.

**DET SKAL KLART
TILKENDEGIVES,
OM DER DISPEN-
SERES ELLER
REALUDLIGNES**

**BARSELSBEKENDT-
GØRELSENS § 15**

Arbejdsgiver kan, hvis der anmeldes for sent, først få refusion fra det tidspunkt, hvor fraværet er anmeldt.

Det er ikke klart, om Udbetaling Danmark i genvurderingen dispenserer efter barselsbekendtgørelsens § 15, stk. 3 eller realudligner, fordi der i genvurderingen både henvises til, at der dispenserer, og at arbejdsgiver skal stilles, som havde de modtaget tilstrækkelig vejledning fra Udbetaling Danmark (altså realudligning). Det er dog vores vurdering, at Udbetaling Danmark har brugt dispensationsmuligheden i barselsbekendtgørelsens § 15, stk. 3 om forkert vejledning, selv om Udbetaling Danmark ikke direkte henviser til lovgrundlaget.

Udbetaling Danmark skal i en afgørelse klart tilkendegive, om der realudlignes, eller om dispensationsmulighederne anvendes, og sørge for at henviser til korrekt lovgrundlag, hvis det er dispensationsmulighederne, der anvendes.

KORREKT GENGIVELSE AF DATOER

Samme sag er også et eksempel på vigtigheden af at angive de korrekte datoer for hændelser i sagen, så der ikke opstår tvivl om, fra hvornår der måtte være ret til refusion. Udbetaling Danmark har i afgørelsen givet arbejdsgiver refusion fra den 21. april 2021. Det fremgår dog af afgørelsen, at arbejdsgiver har anmeldt fraværet den 20. april 2021. Hvis der anmeldes for sent, kan arbejdsgiver først få refusion fra det tidspunkt, hvor fraværet anmeldes. Hvilken dato fraværet er anmeldt er således afgørende for, om arbejdsgiver skal have refusion fra den 20. eller 21. april.

Udbetaling Danmark har i forbindelse med sagsgennemgangen oplyst, at der er tale om en fejl, og at den korrekte anmeldelsesdato var 21. april 2021. Det ville således isoleret set have været korrekt først at tilkende refusion fra den 21. april.

Lønmodtagers frist på otte uger for anmodning om barselsdagpenge

I dette kapitel ser vi på de 17 sager, der vedrører lønmodtagers frist på otte uger for anmodning om barselsdagpenge, jf. barselslovens § 30 og barselsbekendtgørelsens § 21.

§

Lønmodtagers anmodning om barselsdagpenge sker på baggrund af arbejdsgivers oplysninger om fraværet i Nemrefusion.

Når arbejdsgiver har anmeldt fravær, sendes et underretningsbrev til lønmodtager med arbejdsgivers oplysninger, som lønmodtager kan oplyse at være enig eller uenig i.

Når arbejdsgiver har anmeldt en dato for, hvornår lønudbetaling er ophørt, modtager lønmodtager et underretningsbrev med et link til at ansøge om barselsdagpenge. Fristen på otte uger for rettidig anmodning om barselsdagpenge beregnes fra tidspunktet for sidste fraværsdag med løn.

Har lønmodtager fravær uden løn, skal arbejdsgiver anmelde en dato for første fraværsdag. Otte ugers-fristen regnes fra første fraværsdag. I de tilfælde, hvor lønmodtager føder og kun har ret til orlov uden løn, beregnes fristen for at søge om barselsdagpenge fra otte uger efter fødslen.

Har lønmodtager ikke modtaget en underretning fra Udbetaling Danmark om arbejdsgivers indberetning af fravær, skal lønmodtager anmode Udbetaling Danmark om barselsdagpenge på en blanket, som anvises af Udbetaling Danmark.

Overskrides fristen, kan lønmodtager først få barselsdagpenge fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er indgivet. Udbetaling Danmark kan dog dispensere fra overskridelsen, hvis lønmodtager på grund af hospitalsophold eller andre særligt undskyldende forhold har været forhindret i at anmode rettidigt. Der kan også dispenseres, hvis fristen overskrides med højst en uge og skyldes, at lønmodtageren har afventet modtagelse af meddelelse fra

Udbetaling Danmark, eller hvis lønmodtageren på grund af arbejdsgivers manglende indberetning ikke har anmodet rettidigt, men dog senest seks måneder efter lønophør.

(jf. barsellovens § 30 og barselsbekendtgørelsens § 21)

SAMMENFATNING OG ANBEFALINGER

Gennemgangen af de 17 sager viser overordnet:

○

ANBEFALINGER

- Udbetaling Danmark skal være opmærksom på at have procedurer, som sikrer, at en afgørelse kan genfindes og dokumenteres, særligt med tanke på, at der efterfølgende kan opstå spørgsmål i relation til orlovsperioden.
- Selvom der forvaltningsretligt ikke stilles de samme krav til en begrundelse, når der gives medhold, som i et afslag, er det vigtigt i afgørelsen eller journalnotatet at notere, hvilke overvejelser der ligger bag den ændrede vurdering.
- I forbindelse med henvendelser fra lønmodtagere er det vigtigt, at Udbetaling Danmark skriver et udførligt, præcist og fyldestgørende journalnotat, som ikke kan efterlade tvivl om, hvad der er blevet spurgt om i henvendelsen, hvilke oplysninger der er afgivet, og hvilken vejledning der er givet på baggrund heraf.

LÆRINGSPUNKTER I SAGERNE

I de fleste af de sager, hvor den oprindelige afgørelse var korrekt, har vi vurderet, at fristen var overskredet, og at der forelå oplysninger om årsagen til overskridelsen, som ikke kan begrunde dispensation. I én sag forelå der ingen oplysninger om årsagen til overskridelsen. Vi har i de samme sager vurderet, at genvurderingen ikke er korrekt. Udbetaling Danmark har i genvurderingerne anvendt dispensationsmulighederne forkert eller rettet op på tidligere forkert eller mangelfuld vejledning, hvor der efter vores vurdering ikke har været grundlag for det.

I de sager hvor den oprindelige afgørelse ikke var korrekt, skyldes det, at fristen ikke var overskredet, at vejledningen forud for afgørelsen var utilstrækkelig, at der ikke dispenseres, selvom der foreligger oplysninger om årsagen til overskridelse af fristen, som giver mulighed for at dispensere, at der har været henvendelse fra borger, som ikke er journalført korrekt, eller at Udbetaling Danmark har foretaget realudligning, hvor der ikke skulle have været.

I genvurderingerne har vi vurderet, at de fleste af genvurderingerne var korrekte.

Der er i en enkelt sag ikke realudlignet for hele den periode, der skulle realudlignes for, hvilket betyder, at genvurderingen ikke er korrekt.

I en enkelt sag (sag 20) har vi ikke kunnet vurdere, om den oprindelige afgørelse eller genvurderingen er korrekt. Det skyldes, at vi ikke tidligere har haft en sag med en lignende problemstilling. Vi kan ikke vurdere rigtigheden i sagen, da vi ikke har udmeldt eller administrativ praksis, der handler om forholdene i sagen. Vi beskriver sagerne nærmere i slutningen af kapitlet.

I de følgende afsnit belyser vi de udfordringer, vi ser i de 17 sager.

Manglende dispensation og forkert brug af dispensationsmuligheder

Flere af sagerne (sag 5, 17, 21, 24, 25, 26 og 27) vedrører spørgsmålet om anvendelse af dispensation. I to af sagerne (sag 5 og 24) er der ikke brugt dispensation, selvom der efter vores vurdering var grundlag for at dispensere.

I den ene sag (sag 5) er vi ikke enige i, at der skal foretages realudligning på baggrund af den mangelfulde vejledning af 19. januar 2021, da der samme dag rettes op på fejlen i den skriftlige vejledning i underretningsbrevet. I stedet burde der være dispenseret efter barselsbekendtgørelsens § 26, stk. 6, 1. pkt., fordi oplysningerne i klagen betyder, at der foreligger så ganske særlige omstændigheder, at der kan gives dispensation.

I den anden sag (sag 24) er der i genvurderingen lagt afgørende vægt på mangelfuld vejledning og anvendt realudligning. Det er dog vores vurdering, at der er vejledt tilstrækkeligt i den skriftlige vejledning. Der kan dog dispenseres for overskridelsen efter barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 1, da far har dokumenteret sin kontakt med arbejdsgiver om anmeldelse af fraværet samt oplysningerne om den udbetalte og senere tilbagetrukne løn. Resultatet af genvurderingen er således korrekt, men der skulle være anvendt en anden begrundelse.

I fem af sagerne (sag 17, 21, 25, 26 og 27) er der brugt dispensation. I nogle af disse sager er dispensation anvendt korrekt (sag 25 og 26), i andre ikke.

Nedenfor beskriver vi en af de sager, hvor der i afgørelsen skulle have været dispenseret for overskridelse af fristen. I genvurderingen er vi enige med Udbetaling Danmark i, at lønmodtager har ret til barselsdagpenge, men ud fra Udbetaling Danmarks formulering i genvurderingen anvendes den forkerte dispensationsmulighed.

SAG 17: DER SKULLE VÆRE DISPENSERET FOR OVERSKRIDELSE AF FRISTEN

I denne sag har mor haft første fraværsdag 1. april 2020 og har født den 26. april 2020. Otte ugers-fristen efter fødslen er 21. juni 2020.

Mor kontakter den 15. juni 2020 Udbetaling Danmark to gange og oplyser, at arbejdsgiver ikke har anmeldt hendes fravær. Hun vejledes om, at hun, når arbejdsgiver har indberettet, vil modtage et link til at ansøge om barselsdagpenge.

Arbejdsgiver anmelder fraværet den 18. juni 2020, og mor modtager samme dag et underretningsbrev med besked om, at hun skal søge om barselsdagpenge senest otte uger efter fødslen. Mor ansøger den 22. juni 2020 om barselsdagpenge for perioden 1. april 2020 – 12. marts 2021. Hun får afslag på den del af perioden, som ligger forud for 22. juni 2020, fordi hun har søgt for sent. Otte ugers-fristen er i afgørelsen regnet fra første fraværsdag 1. april 2020 og dermed sat til 27. maj 2020.

Mor klager både mundtligt og skriftligt og indsender sammen med sin skriftlige klage dokumentation for, at der den 21. juni 2020 har været fejl på borger.dk i forbindelse med hendes ansøgning om barselsdagpenge. Udbetaling Danmark giver 13. juli 2020 medhold i klagen. Det fremgår af afgørelsen:

”Du får medhold, fordi vi dispenserer for overskridelse af ansøgningsfristen. Vi lægger vægt på, at du har fået vores brev så sent, at du ikke har haft mulighed for at overholde fristen, og at der også har været problemer med at indberette. Det har du indsendt dokumentation for”.

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi otte ugers-fristen beregnes forkert. Udbetaling Danmark beregner fristen fra første fraværsdag, hvorimod den skulle være beregnet fra datoen for fødslen. Der tages i afgørelsen stilling til dispensationsmulighederne, men resultatet og begrundelsen relaterer sig til den forkert beregnede frist, og dermed bliver afgørelsen ikke korrekt. Vi er enig i genvurderingen, hvor mor tilkendes barselsdagpenge for hele den ansøgte periode.

Der er i genvurderingen ikke henvist til lovgrundlaget, og det er uklart ud fra formuleringen i genvurderingen, hvilken bestemmelse der dispenseres efter.

Nedenfor er et eksempel, hvor Udbetaling Danmark i første omgang korrekt vurderer, at der skal gives afslag på barselsdagpenge, og i genvurderingen vurderer, at der kan dispenseres for fristen.

SAG 27: UDBETALING DANMARK SKULLE IKKE HAVE DISPENSERET

Mor holder en enkelt orlovsdag den 7. september 2020. Arbejdsgiver anmelder først fraværet den 3. november 2020, hvor mor modtager et underretningsbrev med frist for ansøgning 2. november 2020.

Udbetaling Danmark vejleder mor om, at fristen kan forlænges med en uge, hvis hun har afventet underretningsbrevet. Dermed forlænges fristen til 9. november 2020.

Mor ansøger om barselsdagpenge den 12. november 2020 og får afslag, fordi fristen er overskredet.

Mor klager og får den 13. januar 2021 telefonisk medhold i sin klage. Det fremgår af journalnotatet, at der dispenseres, da arbejdsgiver ikke har anmeldt, og da der er ansøgt én dag for sent.

BARSELSBEKENDTGØRELSENS § 21, STK. 5

Man skal ansøge på en blanket anvist af Udbetaling Danmark, hvis man ikke modtager underretningsbrev.

Det følger af barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 5, at man skal ansøge på en blanket anvist af Udbetaling Danmark, hvis man ikke modtager underretningsbrev. Det følger af bekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 2, at når man har afventet et underretningsbrev, kan fristen forlænges med yderligere en uge. Det betyder i denne sag, at fristen kan forlænges til og med 9. november 2020. Mor søger først 12. november 2020 og søger

dermed for sent. Det er derfor korrekt, når der i den oprindelige afgørelse gives afslag. Det er derfor efter vores vurdering ikke korrekt, når der i den mundtlige genvurdering dispenseres, fordi arbejdsgiver ikke har anmeldt, og der er søgt en dag for sent.

I denne sag ville den korrekte dispensationsmulighed være barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 7, nr. 2, men selvom fristen blev forlænget med en uge, er der fortsat ansøgt for sent. Vi bemærker, at der ikke kan lægges vægt på, at der kun er søgt én dag for sent. Fristen er overskredet, og der kan ikke lægges vægt på, hvor meget den er overskredet.

Fristen er ikke overskredet eller forkert beregnet

I nogle sager (sag 13, 14 og 22) vurderer vi, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi Udbetaling Danmark har givet afslag på barselsdagpenge, selvom fristen ikke er overskredet. I genvurderingen af disse sager bliver Udbetaling Danmark opmærksom på, at der foreligger en rettidig ansøgning og tilkender lønmodtagerne barselsdagpenge.

Nedenfor beskriver vi en af sagerne, hvor lønmodtager får afslag på barselsdagpenge på grund af overskridelse af anmodningsfristen.

SAG 13: FRISTEN ER IKKE OVERSKREDET, MEN UDBETALING DANMARK GIVER AFSLAG

Mor har to børn, og der er restorlov på begge børn. 6. juli 2020 søger hun rettidigt om barselsdagpenge for udskudt forældreorlov med første barn i perioden 28. maj – 26. juni 2020. Udbetaling Danmark giver afslag, fordi mor ikke opfylder betingelserne for udskudt forældreorlov og beder om en ny anmeldelse og ansøgning om orlov med det andet barn i samme periode.

Arbejdsgiver anmelder den 11. januar 2021 igen fraværet for perioden 28. maj – 26. juni 2020, og mor søger 13. januar 2021 om barselsdagpenge for udskudt orlov med det andet barn.

Udbetaling Danmark giver afslag, fordi hun har søgt for sent.

Mor klager og får medhold i sin klage, da Udbetaling Danmark vurderer, at ansøgningen er indgivet rettidigt.

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi der er indgivet rettidig ansøgning om udskudt orlov med første barn. Når arbejdsgiver anmelder en lønmodtagers fravær for en bestemt periode, er det ikke arbejdsgiver, som oplyser, hvilket barn orloven skal afholdes med. Det oplyser lønmodtager selv, når der søges om barselsdagpenge. Da Udbetaling Danmark giver afslag på udskudt orlov på det første barn, er Udbetaling Danmark klar over, at lønmodtager har et andet barn, hvor der også er restorlov. På denne baggrund vurderer vi, at Udbetaling Danmark allerede på tidspunktet for afgørelsen burde have spurgt lønmodtager, om hun ønskede at holde orlov med det andet barn, uden at kræve en ny anmeldelse fra arbejdsgiver og en ny ansøgning fra mor. Genvurderingen er korrekt, fordi Udbetaling Danmark konstaterer, at der foreligger en rettidig ansøgning.

Fristen beregnes forkert

I en anden sag (sag 16) vurderer vi, at den oprindelige afgørelse er korrekt, fordi fristen er korrekt beregnet, og at fristen er overskredet. Genvurderingen er ikke korrekt, da Udbetaling Danmark vurderer, at fristen ved afgørelsen er forkert beregnet, og at lønmodtager ikke har overskredet fristen. I vurderingen bruger Udbetaling Danmark forkert regel anvendelse og udregner dermed den nye frist forkert.

SAG 16: UDBETALING DANMARK REGELANVENDER FORKERT, OG FRISTEN BEREKNES DERFOR FORKERT

Mor bliver den 1. juli 2019 sygemeldt på grund af graviditetsbetinget sygefravær. Hun har lønophør den 25. august 2019, men får igen ret til løn under orlov fra den 25. oktober 2019, hvor hun overgår til fravær fire uger før forventet fødsel. Hun føder den 29. november 2019. Arbejdsgiver anmelder lønophøret 28. august 2019, og samme dag modtager mor et underretningsbrev med frist for at ansøge om barselsdagpenge senest 20. oktober 2019.

Mor søger den 5. november 2019 om barselsdagpenge fra 26. august 2019 – 24. oktober 2019.

Udbetaling Danmark giver afslag på barselsdagpenge, fordi mor har søgt for sent.

Mor klager og henviser til, at der har været tekniske problemer med systemet, når hun har forsøgt at logge på for at ansøge.

Udbetaling Danmark giver mor medhold i klagen. Det fremgår af afgørelsen, at der lægges vægt på, at fristen for at søge var otte uger efter fødslen. Hun søgte om barselsdagpenge 5. november 2019 og fødte 29. november 2019.

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse om afslag på barselsdagpenge var korrekt, fordi fristen var korrekt beregnet. Mor har søgt om barselsdagpenge for en periode, som ligger forud for retten til fravær fire uger før forventet fødsel. Fristen skal derfor beregnes efter barselslovens § 30, stk. 3, som er otte uger efter lønophør. Dermed er fristen 20. oktober 2019, og mor har derfor søgt efter fristens udløb. Genvurderingen er som følge heraf ikke korrekt, fordi der ikke skulle være bevilget barselsdagpenge, når der er søgt efter fristen for en afsluttet periode.

Manglende grundlag for realudligning

I enkelte sager (sag 9 og 19) vurderer vi, at den oprindelige afgørelse er korrekt, men at genvurderingen ikke er korrekt, fordi Udbetaling Danmark realudligner, hvor der ikke skulle have været realudlignet. Nedenfor beskriver vi en af sagerne, hvor en far får afslag på barselsdagpenge, men hvor Udbetaling Danmark i genvurderingen realudligner.

SAG 9: UDBETALING DANMARK REALUDLIGNER PÅ TRODS AF SKRIFTLIG VEJLEDNING OM FRIST

I denne sag holder far forældreorlov med løn i perioden 18. januar – 31. januar 2020 og derefter forældreorlov uden løn fra 1.-14. februar 2020.

Han kontakter den 27. januar 2020 Udbetaling Danmark. Det fremgår af journalnotatet:

”Borger ringer vedr. afholdelse af forældreorlov. Han oplyser, at han afholder forældreorlov i perioden 20.01. - 31.01.2020 med løn.

VURDERING:

STATUS:

Afventer anmeldelse af forældreorlov. Gør ikke yderligere.”

Arbejdsgiver anmelder fraværet den 5. februar 2020 og oplyser samtidig om lønophør pr. 31. januar 2020. Far modtager samme dag et underretningsbrev med oplysning om at søge barseldagpenge senest 27. marts 2020.

Den 28. maj 2020 søger far om barseldagpenge for perioden 1. – 14. februar 2020 og får afslag, fordi der er søgt for sent. Far klager og oplyser, at han er klar over, at han har søgt for sent, men at han glemte at søge, fordi dagene med nyfødte tvillinger er gået så hurtigt og har været fyldt med aktiviteter.

Den 3. juli 2020 får han medhold i klagen. Det fremgår af afgørelsen:

”Du får medhold, fordi vi vurderer, at du skal stilles som var du blevet vejledt korrekt ved din henvendelse til Udbetaling Danmark og havde handlet derefter. I følge sagens oplysninger, har du kontaktet udbetaling Danmark den 27. januar 2020 for vejledning omkring din orlov. Du er i den forbindelse ikke vejledt om ansøgningsfristen på 8 uger. Du har henvendt dig indenfor fristen.”

Vi vurderer, at den oprindelige afgørelse er korrekt, fordi far har søgt for sent, og der ikke foreligger oplysninger om årsagen til overskridelsen, som kan begrunde dispensation. Selvom

vejledningen ved fars henvendelse (af 27. januar 2020) har været mangelfuld, og der ikke er oplyst om otte ugers-fristen, har far modtaget et underretningsbrev, hvor Udbetaling Danmark oplyser om fristen og angiver en dato for fristen. Genvurderingen er forkert, fordi Udbetaling Danmark realudligner, hvor der ikke skulle være realudlignet. Fars oplysninger om årsagen til overskridelsen af fristen kan desuden ikke begrunde dispensation.

Utilstrækkelig vejledning

Vi vurderer, at Udbetaling Danmark ikke vejleder tilstrækkeligt ved henvendelse fra lønmodtagerne i enkelte sager (sag 4 og 28). Genvurderingen i en af disse sager er korrekt, fordi Udbetaling Danmark vurderer, at der er vejledt utilstrækkeligt og derefter har realudlignet. I en anden sag vurderer vi, at genvurderingen ikke er korrekt, fordi Udbetaling Danmark kun realudligner for en del af den periode, der skulle være realudlignet for.

I en enkelt sag (sag 18) har der været en henvendelse fra lønmodtager forud for fristens udløb. Der er ikke skrevet journalnotat om lønmodtagers henvendelse, som derfor alene fremgår af opkaldshistorikken. Det kan ikke dokumenteres, at lønmodtager i forbindelse med henvendelsen er blevet vejledt om otte ugers-fristen. Derfor lægger Udbetaling Danmark lønmodtagers forklaring til grund og foretager realudligning.

Nedenfor beskriver vi den sag, hvor afgørelsen ikke er korrekt, og hvor genvurderingen heller ikke er korrekt, fordi der ikke realudlignes for hele den periode, der burde realudlignes for.

SAG 28: UDBETALING DANMARK VEJLEDER UTILSTRÆKKELIGT

Mor holder delvist orlov i en længere periode fra 30. september – 31. december 2020, hvor hun i løbet af perioden holder én orlovsdag i fem af ugerne og flere dages orlov i den sidste uge. Det betyder, at der i nogle uger inden for perioden er delvis genoptagelse af arbejdet og nogle uger, hvor arbejdet er fuldt ud genoptaget.

Arbejdsgiver har anmeldt orloven og oplyst om fravær i de to første uger. Mor har fået et underretningsbrev med frist for at søge barseldagpenge senest 25. november 2020. Mor søger 3. december 2020 og får afslag for perioden 30. september 2020 – 3. december 2020, fordi der er søgt for sent. Der bevilges barseldagpenge for perio-

den 7. -31. december 2020, fordi der på grund af genoptagelse af arbejdet på fuld tid beregnes en ny frist for denne del af perioden.

Mor klager og henviser til, at hun allerede i juni 2020 har indsendt oplysninger om, hvordan hun holder sin orlov. Mor indsender også kvittering på indsendelse af oplysningerne.

Udbetaling Danmark giver i sin genvurdering delvist medhold i klagen og bevilger barseldagpenge fra den 14. oktober 2020, fordi der er søgt rettidigt for denne del af perioden, hvor fristen var den 9. december 2020.

Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt, fordi Udbetaling Danmark har vejledt utilstrækkeligt i forbindelse med mors henvendelse af 8. juni 2020. Udbetaling Danmark har ved afgørelsen ikke været opmærksom på, at der forelå oplysninger fra mor af 8. juni 2020 om, hvordan hun ville afholde sin orlov. Udbetaling Danmark har ikke vejledt mor om, at hendes henvendelse af 8. juni 2020 ikke kan betragtes som en ansøgning om barseldagpenge, og der er heller ikke fulgt op i forhold til vejledning om, at arbejdsgiver skal anmelde fraværet, og om fristen på otte uger for ansøgning om barseldagpenge. Der skal derfor efter vores vurdering foretages realudligning på grund af den utilstrækkelige vejledning. Genvurderingen er heller ikke korrekt, fordi der ikke er realudlignet for hele perioden.

I de følgende afsnit sætter vi fokus på de væsentlige forhold, vi ser i sagerne, og som ligger ud over eller i forlængelse af udfordringerne i sagerne.

VEJLEDNING SKAL VÆRE TILSTRÆKKELIG OG FYLDESTGØRENDE

I forhold til Udbetaling Danmarks vejledningspligt over for lønmodtagere, som retter henvendelse, vil det, ligesom ved henvendelser fra arbejdsgivere, altid afhænge af de konkrete omstændigheder, hvad der bør vejledes om, herunder om der i den givne situation bør vejledes om otte ugers-fristen.

Udbetaling Danmark kan kun vejlede generelt ud fra det, der oplyses om, og kan først tage stilling til, om der kan bevilges barseldagpenge eller ej, når der indgives en ansøgning.

HVAD DER VEJLEDES OM AFHÆNGER AF DE KONKRETE OMSTÆNDIGHEDER

Henvendelse i forbindelse med lønophør

Henvender en borger sig med oplysninger om, at den pågældende ikke har fået løn, bør Udbetaling Danmark dog, udover at henvise borger til at kontakte arbejdsgiver med henblik på at få denne til at anmelde fraværet, også spørge ind til tidspunkt for lønophør og sende en blanket til lønmodtager til brug for ansøgning. I den forbindelse bør Udbetaling Danmark oplyse om otte ugers-fristen.

Det er i alle tilfælde vigtigt, at Udbetaling Danmark skriver et udførligt, præcist og fyldestgørende journalnotat, som ikke kan efterlade tvivl om, hvad der er blevet spurgt om i henvendelsen, hvilke oplysninger der er afgivet, og hvilken vejledning der er givet på baggrund heraf.

Nedenfor er et eksempel på en sag (sag 5), hvor Udbetaling Danmark ikke giver tilstrækkelig vejledning i forbindelse med borgers telefoniske henvendelse. Dette retter Udbetaling Danmark dog op på i den skriftlige vejledning i underretningsbrevet, som borger modtager. I underretningsbrevet bliver der oplyst om fristen.

SAG 5: DER RETTES OP PÅ TIDLIGERE UTILSTRÆKKELIG VEJLEDNING

I denne sag søger far om dagpenge ved pasning af alvorligt sygt barn i perioden 8.-19. januar 2021, da sønnen på fire måneder skal igennem en hjerteoperation.

Far har den 19. januar 2021 kontaktet Udbetaling Danmark telefonisk og spurgt til anmeldelse af fraværet. Han oplyses om, at Udbetaling Danmark ikke har modtaget oplysninger fra arbejdsgiver, og at borger vil få et brev i e-boks, når der er modtaget en anmeldelse fra arbejdsgiver. Far bliver i forbindelse med henvendelsen ikke oplyst om otte ugers-fristen. Arbejdsgiver anmelder fraværet samme dag.

Far modtager på baggrund af arbejdsgivers anmeldelse et underretningsbrev, som er på 13 sider. På side 7 fremgår det, at arbejdsgiver har oplyst, at fraværsårsagen er pasning af alvorligt sygt barn med første orlovsdag 8. januar 2021. Under punktet "Sådan søger du om dagpenge" står, at ansøgningsfristen er 5. marts 2021.

Den 30. marts 2021 rykker far for udbetaling af dagpenge og får oplyst, at han ikke har søgt. Den 31. marts

2021 sender far ansøgningen med dokumentation for indlæggelsen. Udbetaling Danmark giver 7. april 2021 afslag, fordi der er søgt for sent.

Far klager og beder om, at Udbetaling Danmark ser på afgørelsen igen. Der oplyses i klagen detaljeret om de omstændigheder, der har været i forbindelse med sønnens operation, en deraf afledt sag med underretninger til kommunen med bekymring for barnets trivsel og andre personlige omstændigheder, som var aktuelle omkring ansøgningstidspunktet.

Udbetaling Danmark giver den 3. maj 2021 medhold i klagen med henvisning til, at der har været en henvendelse fra far den 19. januar 2021 om anmeldelse af sagen. Udbetaling Danmark vurderer, at far har henvendt sig inden for fristen, men ikke er blevet vejledt om otte ugers-fristen. Han skal derfor stilles, som om han var blevet vejledt korrekt og havde handlet derefter.

Vi er enige i, at der ved fars telefoniske henvendelse 19. januar 2021 er givet mangelfuld vejledning, og at han burde være blevet vejledt om otte ugers-fristen. Far modtager dog samme dag et underretningsbrev i e-boks, hvor der rettes op på den mangelfulde vejledning. Han oplyses om otte ugers-fristen, og der angives en dato for, hvornår han senest skal søge om barseldagpenge. Det er vores vurdering, at den oprindelige afgørelse ikke er korrekt.

I forhold til de oplysninger, der foreligger på afgørelsestidspunktet, er fristen overskredet, men der tages ikke stilling til, hvorfor fristen er overskredet. Det er først i forbindelse med klagen, at der fremkommer oplysninger, som ville have givet Udbetaling Danmark mulighed for at dispensere. Udbetaling Danmark vælger i stedet at realudligne, hvilket ikke er korrekt.

Vi vurderer, at genvurderingen er korrekt, fordi der skulle dispenseres. Vi er dog ikke enige i, at der skal foretages realudligning på baggrund af den mangelfulde vejledning af 19. januar 2021, da der samme dag rettes op på denne fejl i den skriftlige vejledning i underretningsbrevet. I stedet burde der være dispenseret efter barselsbekendtgørelsens § 26, stk. 6, 1. pkt., fordi oplysningerne i klagen betyder, at der foreligger så ganske særlige omstændigheder, at der kan gives dispensation.

AFGØRELSER FREMGAAR IKKE SKRIFTLIGT

Vejledningspligt i forbindelse med henvendelse

Et eksempel på, hvornår Udbetaling Danmark har en skærpet vejledningspligt, fremgår af en sag (sag 17), hvor lønmodtager flere gange har henvendt sig med oplysninger om, at hun ikke har modtaget løn længe, og arbejdsgiver ikke har anmeldt hendes fravær. Her burde Udbetaling Danmark i forbindelse med mors henvendelse have spurgt ind til sagen og have anvist hende en anmodningsblanket og vejledt om otte ugers-fristen.

GENVURDERINGSAFGØRELSEN SKAL KUNNE GENFINDES

Der er eksempler (sag 20 og 27) på, at Udbetaling Danmark ikke træffer en egentlig genvurderingsafgørelse, men i stedet giver medhold ved opringning til borger. Vi kan være bekymrede for, om der i Udbetaling Danmark er procedurer, som sikrer, at afgørelsen kan genfindes og dokumenteres, særligt hvis der efterfølgende opstår spørgsmål i relation til orlovsperioden.

IKKE FAST PRAKSIS

I en enkelt sag (sag 20) kan vi ikke vurdere, om afgørelsen eller genvurderingen er korrekt. Det skyldes, at vi ikke har udmeldt eller administrativ praksis vedrørende forholdene i sagen. Sagen er beskrevet nedenfor.

SAG 20: ORLOV AFBRYDES AF FERIE, HVILKET ÆNDRER DATOEN FOR SIDSTE FRAVÆRS DAG

I denne sag holder mor ulønnet orlov fra 21. oktober – 9. november 2020.

Arbejdsgiver anmelder fraværet 4. januar 2021, hvor mor modtager et underretningsbrev med frist for at søge barselsdagpenge senest 16. december 2020. Mor søger 4. januar og angiver ikke nogen årsag til den sene ansøgning. Hun får afslag, fordi der er søgt efter fristens udløb.

Arbejdsgiver klager på mors vegne og oplyser, at det er arbejdsgivers skyld, at der ikke er blevet anmeldt lønophør. Udbetaling Danmark giver telefonisk medhold. Det fremgår af journalnotatet:

"borger har den 28.09.20 sendt mail til HR for at få bekræftet, at orloven skulle afsluttes 9. november, borger

har holdt ferie 7. – 20. oktober 2020, orloven er godkendt, da borger har henvendt sig til arbejdsgiver med oplysninger om ferieafvikling. Det vurderes, at borger har været i god tro”.

Der modtages oplysninger om, at mor forud for orloven også har holdt orlov og modtaget barselsdagpenge 1.juli – 6.oktober 2020, hvorefter hun holder ferie med løn i perioden 7. – 20. oktober 2020. Hun har ikke henvendt sig til Udbetaling Danmark med oplysninger om, at hun skal holde ferie med løn og herefter fortsætte sin orlov uden løn.

Vi har ikke kunnet vurdere, om den oprindelige afgørelse eller genvurderingen er korrekt, da vi ikke har nogen fast praksis for, hvad vi gør i en situation, hvor der lige efter lønophør afholdes ferie med løn.⁴ Vi kan derfor ikke afgøre, om sagen skal behandles efter barselsbekendtgørelsens § 21, stk. 1, sidste punktum, og at der dermed ikke kan kræves en ny ansøgning, eller om lønmodtagers manglende oplysning om ferieafholdelsen til Udbetaling Danmark betyder, at hun skal søge på ny.

I journalnotatet om baggrunden for genvurderingen vurderer Udbetaling Danmark, at borger er i god tro. Vi er ikke enige i, at der kan lægges vægt på, om lønmodtager har været i god tro som et sagligt hensyn ved vurderingen af, om der kan dispenseres for fristen.

⁴ Vi har i forbindelse med gennemgangen af sagen indhentet yderligere oplysninger fra Udbetaling Danmark til belysning af sagsforløbet for at kunne foretage en vurdering af sagen. Oplysningerne var tilgængelige for Udbetaling Danmark på tidspunktet for afgørelsen.

KAPITEL 6

Selvstændige erhvervsdriven- des frist på otte uger for an- modning om barseldagpenge

I dette kapitel ser vi på den sag, der vedrører selvstændige erhvervsdriven- des frist på otte uger for anmodning om barseldagpenge, jf. Barselsbekendtgørelsens § 23, stk. 3.

§

Selvstændige erhvervsdrivende skal ansøge om barseldagpenge via Nemrefusion senest otte uger efter første fraværsdag. Er anmodningen om barseldagpenge indgivet for sent, bortfalder retten til barseldagpenge for den periode, der ligger før anmodningen.

Udbetaling Danmark kan dispensere for overskridelse af fristen, hvis den selvstændige erhvervsdrivende på grund af hospitalsophold har været afskåret fra at anmode rettidigt, hvis andre særligt undskyldende forhold har bevirket, at anmodningen ikke er sket rettidigt, eller hvis driftsforstyrrelser hos Nemrefusion har været af et omfang og en varighed, som har afskåret den selvstændige erhvervsdrivende fra at anmode rettidigt.

(jf. Barselsbekendtgørelsens § 23, stk. 1-3)

SAMMENFATNING OG ANBEFALINGER

Gennemgangen af sagen viser overordnet:

- Den oprindelige afgørelse i sagen er ikke korrekt, da Udbetaling Danmark ikke giver tilstrækkelig vejledning om otte ugers-fristen. I genvurderingen vurderer Udbetaling Danmark, at der er sket mangelfuld vejledning og foretager korrekt realudligning.
- Den mangelfulde vejledning, og journalnotater om telefonisk henvendelse fra den selvstændige erhvervsdrivende, skulle have været inddraget allerede på tidspunktet for afgørelsen.

ANBEFALINGER

- Udbetaling Danmark skal være opmærksom på at vejlede om frister, når en borger ringer ind med spørgsmål til, hvordan en anmeldelse skal foretages.
- Udbetaling Danmark skal, forud for afgørelsen, være opmærksom på at læse alle akter i sagen igennem, herunder særligt journalnotaterne, og tage stilling til, om der foreligger oplysninger heri, som kunne have betydning for vurderingen af sagen.

LÆRINGSPUNKTER I SAGEN

Vi vurderer, at den oprindelige afgørelse i sagen ikke er korrekt, fordi Udbetaling Danmark har vejledt utilstrækkeligt i forbindelse med henvendelse forud for afgørelsestidspunktet. Udbetaling Danmark er i forbindelse med afgørelsen ikke opmærksom på tidligere henvendelser fra den selvstændige og den mangelfulde vejledning af pågældende, og træffer derfor alene afgørelse ud fra tidspunktet for modtagelse af ansøgningen.

Udbetaling Danmark har i genvurderingen korrekt konstateret, at vejledningen har været mangelfuld, og som følge heraf korrekt foretaget realudligning.

I det følgende beskriver vi sagen, hvor den selvstændige erhvervsdrivende i første omgang får afslag på sin anmodning om barselsdagpenge:

SAG 7: VEJLEDNINGEN FORUD FOR AFGØRELSEN ER UTILSTRÆKKELIG

Sagen handler om en far, som er selvstændig erhvervsdrivende og holder to ugers fædreorlov efterfulgt af en uges forældreorlov i perioden 15. juli – 2. august 2019.

Far ringer forud for orloven til Udbetaling Danmark og spørger, hvordan han søger om barselsdagpenge, når han er selvstændig. Udbetaling Danmark vejleder ham om, at han kan holde to ugers fædreorlov inden for de første 14 uger efter barnets fødsel, og at han skal søge barselsdagpenge via virk.dk/nemrefusion.

En uge senere ringer far igen til Udbetaling Danmark og oplyser, at han har anmeldt sagen og vil høre, hvad der sker. Udbetaling Danmark vejleder ham om, at han først kan signere anmeldelsen den dag, orloven starter.

Far signerer anmodningen den 20. december 2019 og har dermed afsendt anmodning om barseldagpenge og anmeldt fraværet. Det fremgår af anmeldelsen, at kladden er oprettet 26. juni 2019.

Udbetaling Danmark giver afslag på barseldagpenge for perioden 15. juli – 2. august 2019, fordi der er ansøgt for sent. Far klager over afgørelsen og henviser i sin klage til, at han har kontaktet Udbetaling Danmark for vejledning.

Udbetaling Danmark giver telefonisk medhold i klagen og foretager realudligning, fordi Udbetaling Danmark ikke har overholdt sin vejledningsforpligtelse, da far ved sine henvendelser ikke er blevet oplyst om ansøgningsfristen.

Sagen er et eksempel på, at Udbetaling Danmark ikke har overholdt sin vejledningsforpligtelse, da far henvender sig og spørger specifikt ind til, hvordan han anmelder fraværet. Her bør Udbetaling Danmark i sin vejledning også oplyse om otte ugersfristen.

I det følgende beskriver vi yderligere forhold i sagen.

ALLE OPLYSNINGER SKAL INDDRAGES

Sagen er også et eksempel på vigtigheden af at inddrage alle foreliggende oplysninger inden afgørelsen. Far har forud for ansøgningen to gange kontaktet Udbetaling Danmark telefonisk og spurgt ind til anmeldelse af fraværet, og der ligger således to journalnotater på sagen, da Udbetaling Danmark afgør sagen. Udbetaling Danmark tager i afgørelsen ikke stilling til journalnotaternes betydning for afgørelsen, men konstaterer alene, at far ansøger for sent.

KORREKT BRUG AF REALUDLIGNING

Sagen er også et eksempel på korrekt brug af realudligning. Vi er enige med Udbetaling Danmark i, at vejledningen er mangelfuld, og at der som følge heraf skal foretages realudligning, så far stilles, som om Udbetaling Danmark havde vejledt korrekt, og faren havde handlet i overensstemmelse med vejledningen.